

Razgled po svetu.

KRANJSKI KMEČKI FANTJE BI KMALU PRETEPLI

avstrijskega prestolonaslednika,
(drugega) nadvojvodo Jožef
Ferdinanda in barona
Lichtenberga.

Dunaj, 30. aprila. — Sem je pri-
šla iz Ljubljane brzojavna vest,
da bi bil avstrijski prestolona-
slednik Jožef Ferdinand pri Lju-
bljani z svojim spremljevalcem
baronom Lichtenbergom lahko
do smrti pretepen od bojevitih
slovenskih kmečkih fantov, ki so
mislili, da so gospoda v avtom-
obilu dva slovenska klerikalna de-
želna poslanca ali odbornika iz
Ljubljane.

Klerikalni slovenski poslanci so
grozno opeharili kmečke občine
ljublanske okolice. Ker so bile
v Ljubljani ravno volitve, je na-
rodno napredna stranka sklicala
velik kmečki narodni shod, kjer
so dr. Ivan Tavčar, dr. Triller, in
drugi, ljudstva razkrili klerikal-
ne sleparije in vse rimske name-
ne, v katere hočejo popolnoma u-
kleniti slovenskega kmeta. Raz-
burjenje med poslušalci je šlo čez
vse meje. Vsi so spoznali, kam jih
so privedli klerikalni/deželni po-
slanci. Ko so se vračali iz shoda
domov, so srečali avtomobil pre-
stolonaslednika, katerega so ustavili
na sredi cesti in začeli groziti, da
jih stepejo do krvavega. Obja-
slenitve sta bila v smrtni nevar-
nosti. Posrečilo se je pomoto raz-
rešiti in kmetje so avtomobil pu-
stili odditi mirnim potom.

Potres na Notranjskem.

Dunaj, 29. aprila. — Iz Postoj-
ne se sem poroča, da je trajal v
postojnski gori in po vsem No-
tranjskem močan potres. Potres-
ni sunki so bili tako močni, da je
prebivalstvo letelo vse iz hiš na
ceste in je potres povzročil veliko
paniko. Strah se je polegel, ko je
potres ponehal. O kakšni škodi na
hišah brzojavno poročilo ne poro-
ča.

Odpovedan obisk.

Dunaj, 1. maja. — Vse govori
o boleznih cesarja Franca Jožefa
I. Posebno se ljudje povprašuje-
jo kaj je vzrok, da se je obisk
kralja Petra I. odpovedal tako
nenadoma, ko je bilo že gotovo
sklenjeno, da se srbski kralj za
dva dni snide z avstrijskim cesar-
jem v Budapešti 7. maja.

V diplomatskih krogih se go-
vori, da so srbski narodnjaki
preprečili obisk. Iz zanesljivih
virov se pa poroča, da je le bo-
lezen cesarja Franca Jožefa vzrok
nenadni odpovedbi obiska.

Zopet kolera.

Peterburg, 3. maja. — V tem
mestu so se pojavili zopet trije
smrtni slučajji kolere. Zdravniki
se boje, da v poletju izbruhne v
južnih gubernijah epidemična
kolera, katere je v zadnjih des-
etih letih v Rusiji pomorila na sto-
tisoče oseb.

Peterburg, 3. maja. — V vlad-
nih krogih vlada veliko razočar-
nanje, da se je skozi turški parla-
ment dovolilo ameriškim kapita-
lizmom graditi skozi Turčijo (v
Aziji) novo železniško progo. —
Ruska vlada bo gotovo proti te-
mu koraku turške vlade protesti-
rala.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:		
za \$ 10,35	50 kron,	
za \$ 20,45	100 kron,	
za \$ 40,90	200 kron,	
za \$ 102,25	500 kron,	
za \$ 204,00	1000 kron,	
za \$1018,00	5000 kron,	

Poštarina je všteta pri teh svotah.
Doma se nakazuje svote popolnoma iz-
plačajo brez vinarja odbitka. Naše
denarne pošiljave izplačuje c. k. po-
što na hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicne-
je do \$25,00 v gotovini v priporočnem
ali registriranem pismu, večje znesko
po Domestic Postal Money Order ali pa
New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
83 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

1. MAJ V PARIZU.

Pariz, 2. maja. — 1. maj se je
obhajal tu na vse slovestno. De-
lavcev so bile vse glavnejše ulice
polne ravno tako vsi pariški bu-
levarji. Vlada je postavila na no-
ge 36.000 vojakov, ki je glavne u-
lice zaprlo in stražilo. Prišlo je do
večjih pobojev med delavci in po-
licijo. Trije policisti so bili smr-
tno ranjeni, zabodeni z noži. Zve-
čer so govorili na delavce revolu-
cionarji, čeprav je policija vsako
demonstracijsko zborovanje pre-
povedala. Organizirano delavstvo
se je pa malo brigalo za propove-
di in zborovali so vseeno. Povsodi
si slišal narodno revolucionarno
pesem "Marseljezo".

Delavske manifestacije Franco-
zov so v Parizu naredile posebno
velik učinek na tukajšnje bogate
Amerikance, ki v svoji domovini
še niso videli tako navdušenega
delavstva za delavski praznik 1.
maj. —

Nemčija in Rusija.

London, 2. maja. — Berlinski
poročevalci "Standard" poroča,
da se je pri sestanku carja Rusov
in nemškega cesarja v Potsdamu
sklenila med obema velikima dr-
žavama skrivna zveza. Poročeval-
lec pravi, da se je Rusija Nemči-
ji in nasprotno druga obvezala,
da bodo vsako agresivno politiko
drugih velesil proti njima naper-
jeno, odklonile in jo s kupno popol-
noma prezirale. V drugem se je
prišlo med Nemčijo in Rusijo do
sporazuma, kako naj Nemčija
postopa na vzhodu in ravno tako
Rusija.

Rusi na vzhodu.

Peterburg, 1. maja. — Genetal
Suthomlinof, kateri je ob jednom
zdaj ruski vojni ministri, se je
danes podal na vzhod in
sicer v Mongolijo. Potovanje je
velike politične važnosti. Ruski
poslanik v Pekingu si je veliko
prizadeval, da je vojnega mini-
stra pripravil do tega, da si na
lastne oči pregleda kakšno raz-
merje vlada med Rusi in Kitajci
v Mongoliji.

Revolucija v Kini.

Hong Kong, 2. maja. — V naj-
večjem kitajskem mestu, v Can-
ton-u je izbruhnila revolucija. —
Revolucionarji so si nabavili ve-
like množine razstreliva. Vohuni so
jih že več mesecev skrivno zasle-
dovali. Včeraj so enega voditelja
revolucionarjev aretirali. Tovari-
ši so ga hoteli osvoboditi, kar se
jim ni posrečilo. Revolucionarji
so na to obkolili podkraljevo pa-
laco in jo zažgali in tudi branili
gasiti. Na to se je začel boj med
vojaštvom. Ustajniki so se borili
po levje. Metali so med vojske
bombe. Vojstvo pod poveljstvom
generala Li je imelo velike izgub-
be. Vojaki so nazadnje postali go-
spodarji položaja; mestna vrata
so se zaprla in začele so se v sm-
ljivih mestnih oddelkih preiskave
in iskanje po orožju.

Honk Kong, 3. maja. — Ino-
zemcem se ni nič žalega storilo. —
Vsi se nahajajo na otoku Sha-
mien, ki je popolnoma zavarovan
pred rebeli in obdan z velikimi to-
povi. Revolucionarji so poskušali
policijsko postajo na tem otoku
dobiti v svoje roke, a so bili od
vladi zvestih vojakov odbiti. Re-
beli so brzojav porušili in vse ka-
že da je Luk, voditelj ustajnikov
jako z delom zadovoljen in bo go-
tovo prodiral proti zapadu z svo-
jimi četami. Bolj jasna poročila
pravi, da leže v Cantonu na ce-
stah glave brez kit in trupla brez
glav, v evropskih oblekah obleče-
ni. Kdor nima kite in je oblečen
po evropsko se ga šteje k revolu-
cionarjem, katerih je padlo pri
prvem boju 300.

General Li je bil obkoljen od
revolucionarjev in prej ko je bil
ranjen od njih je sam odsekal de-
set glav zaporedoma. Na morju, v
bližini glavnega mesta se nahaja
ameriška vojna ladja "Wilmington",
nemška "Iltis" in neka
portugalska vojna ladja iz Macao
in več angleških torpedov.

KOT ORCHARD.

Delo kapitalistov.

V zadnji izdaji smo že poroča-
li o zločinskem vladnem postopa-
nju, ki je potom "zakona" iz de-
žele Indiana, dala odpeljati na
skrivnem, in ne da bi se dalo are-
tovancem, ki so zajedno uradniki
delavske organizacije v Indiana-
polis-u, Ind. sodniško zaslišanje.

Kapitalisti dolže tajnika delav-
ske organizacije, McNamara, da
je on bil tisti človek, ki je z dina-
mitom razstrelil "Times" poslop-
je v Los Angeles, Calif. In Mc-
Manigal? Ta je drugi Orchard.
McManigal je podal veliko "iz-
poved" detektivu Burns, prav po
čzoru "Harrya O." Vsi listi so
mnenja, da imajo vse v rokah ka-
pitalisti, kateri bi radi uničili de-
lavsko organizacijo s tem, da bi
pokazali vladi, da se goje med
delavskimi organizacijam zločin-
stva. Za odpeljanega McNamara
se nabira med delavskimi organi-
zacijami denar za advokate.

Slovenec?

Iz angleških listov posnamemo,
da je dobil Vinko Gregorič, kate-
ri se je 2. julija 1909 kot delavec
v kamnolomu firme Doles in She-
pard družbi v Hawthorne, pri di-
namitni razstrelbi za celo svoje
življenje poškodovan in na to tožil
družbo za odškodnino, katere mu
je bilo od višjega sodišča tudi pri-
poznano in sicer je dobil \$5,750.

Preiskava je dognala, da je ne-
sreče bila kriva firma, ker ni i-
mela nobenih varnostnih priprav.
Po imenu, je poškodovanec goto-
vo Slovenec.

Kaj je vzrok?

Življenske potrebščine se u ce-
nah višajo in višajo, cena delu pa
se popolnoma nič ne viša, temveč
bi raje rekli, da pada. Vsaka stvar
je dražja in nihče ne ve draginji
uzroka.

Trust živil je kriv, da tako dra-
go plačujemo živila. Saj je gola
resnica, da ameriško jabolko ce-
neje kupiš v Hamburgu kot v A-
meriki, od koder jih tja pošiljajo.
In seveda je potem gospoda za
"tarif navzgor".

Lepa prilika.

Kapitalistični listi v Ameriki
vedno naglašajo, kako imajo dr-
žavljeni in sploh prebivalci Ame-
rike lepo priliko, postati milionar
iz nič. Če pa ne milionar pa lah-
ko postane ameriški prezident,
če znaš priliko uporabiti. Potem
pišejo naprej, da za hitro postati
bogati go ni boljše dežele kot je
Amerika, ker sistem ameriški ima
prednost pred vsakim drugim.

Če si pa mi iz delavske strani
ogledamo ta sistem pa vidimo to
priliko v vse drugačni luči. Če je
že resnica, da je postalo par lju-
di milionarji po izvrstni priliki je
dobro: naj pa gospoda ki take bu-
dalosti piše tudi premisli, da je
danes milione ljudi v Ameriki, ki
so dobri in izvežebani rokodelci, pa
morejo ostal celo svoje življenje
navadni dninarji in iščejo kateri-
krat mesece in mesece, predno i-
majo prilično "srečo", delo zopet
dobiti. Je ta sistem, da eden od
milijonov postane bogat res tako
priporočljiv?

Jos. Plavec

je naš novi zastopnik za mesto
Diamond, Wash., in okolico, na
kar opozarjamo tamkajšnje roja-
ke, da gredo novemu zastopniku
prijeteljsko na roko.

Enkrat pozneje bomo v listu
priobličili vse naše zastopnike za
Ameriko, ker do sedaj radi po-
manjkanja prostora v listu ni bi-
lo to mogoče storiti.

ČITAJTE!

Opozarjamo vse čitatelje na no-
vo zgodovinsko razpravo pod na-
словom "Luteranska doba na Slo-
venskem" izpod peresa dr. K.
Slanc-a, katere se bo z današnje
izdajo nadaljevala. Kdor hoče do-
biti o luteranski dobi na Sloven-
skem boljši pojem, naj čita to
razpravo. Uredništvo.

VELIKO BOGASTVO TRUSTA.

V Ameriki govorimo samo o
bogastvu trusta. Kako pa tudi
ne, in pri tem ni potreba nič preti-
ravati, ker številke so samemu
pisцу velikanske.

Med najbogatejše trusta Ame-
rike se šteje jekleni trust. Pride-
la skoro vsako leto 181 milion ton
železa, 70 milionov ton premoga
in samo v letu 1910 se je pridelo
8 milionov sodov cementa. Sedaj
ceni jekleni trust, da ima surove-
ga železa pridelanega že čez 2000
milionov ton. To zadostuje za u-
porabo za eno celo stoletje!! A-
meriški jekleni trust producira
več železa kot Nemčija in Angli-
ja skupaj in pomisliti moramo, da
je v obeh imenovanih deželah je-
klena industrija na prvem mestu.
Ameriški jekleni trust zraven te-
ga vsebuje še 3500 angleških mil-
ionov ton. To zadostuje za u-
porabo za eno celo stoletje!! A-
meriški jekleni trust producira
več železa kot Nemčija in Angli-
ja skupaj in pomisliti moramo, da
je v obeh imenovanih deželah je-
klena industrija na prvem mestu.
Ameriški jekleni trust zraven te-
ga vsebuje še 3500 angleških mil-
ionov ton. To zadostuje za u-
porabo za eno celo stoletje!! A-
meriški jekleni trust producira
več železa kot Nemčija in Angli-
ja skupaj in pomisliti moramo, da
je v obeh imenovanih deželah je-
klena industrija na prvem mestu.

Tako vidimo v jeklenem trustu
podjetje, velikanski monopol, ki
vse druge državne monopole vse-
ga sveta spravi v ničilo! In ta mo-
nopol je v rokah par zasebnikov,
kar jim daje priliko, cene po svo-
ji volji postavljati in delavce po
svoji volji plačevati. In mi v A-
meriki rastemo dan za dnem z
privatnimi monopoli. Saj taba-
ni, oljni, petrolejski, volneni tru-
sti niso tudi nič drugega kot za-
sebni monopoli, katerih moč sega
v Meksiko, v Evropo, Azijo in A-
friko.

Skupnost in solidarnost privat-
nih monopolov regulira politiko
Amerike in zapoveduje celemu
svetu živilo. Videli smo, kako je
oljni trust zmagal v Avstriji (Ga-
lici) in v Rumuniji in Kavkazu.
In to so vendar začetni vspehi le!
In ti velikanski monopoli se kon-
trolirajo od par milijarderjev. —
Morgan in Rockefeller ima jeklen
in petrolejski trust pod svojim
palcem. Njihova moč sega na vseh
pet delov sveta. In na sto milio-
nov ljudi trpi gladu, ker so prišli
taki parasiti do tolikega bogastva
in moči!

Celo mesto zgorelo.

Mesto Bangor, Maine, je 30. a-
prila t. l. popolnoma pogorelo. —
Škode je \$6,000,000. Požar je ga-
silo vojaštvo, a se ni moglo ognja
omejiti.

Razvaline so tudi novo pgšno
poslopje, lepa mestna knjižnica
in kar je za cerkvene prebivalce
najbolj mučno je to, da so v me-
stu pogorele vse cerkve! Mesto i-
ma 35.000 prebivalcev. Dva gasil-
ca in en nepoznan mož sta bila
pri gašenju ubita. Ljubi bog je
pozabil varovati tudi svoje božje
hrame. —

Švindeli.

Kar kakšen republikanski ali
demokratski kandidat "obljubi",
to pa praznovorni ameriški dr-
žavljeni verujejo. To n. pr., je se-
dajni demokratski župan mesta
Chicago, Harrison obljubil, da bo
ceno plina za 20% znižal. S tem
je hodil okoli po shodih in se ba-
hal, kako bo on "vse dobro na-
redil", kar je slepar Busse "po-
habil" in sam spravil v žep. In
res, volilec so Mr. Harrisona vo-
lili z veliko večino, ker vsak, kdor
ve, kaj plin v Chicagi eno druž-
no stane, bo porekel, da so si do-
brega kandidata ljudje zbrali. —
Toda kako se je po volitvah vse
spreobrnilo. Od povsod se slišijo
pritožbe, kako je plin drag in se-
veda tudi od povsod drezajo v
gospoda župana, naj svojo obljub-
bo izpolnejo.

Ampak Harrison noče vedeti o
nobenih obljubi več in pravi, da so
pogajanja v "tiru" z plinovo
družbo, vendar da "on" nima no-
benega "upanja", da plin postane
cenejši. Sam švindeli!

ZAHTEVA ODPRAVO SENATA.

Socialistični kongresman Vik-
tor L. Berger iz Wisconsin je sta-
vil v kongresu predlog, da se od-
pravi popolnoma, ali pa vsaj tem-
lito spremeni ameriški senat. —
Zraven je stavil tudi predlog, naj
se predsedniku vzame njegov ta-
kozvani "veto", to pomeni, da i-
ma prezident moč, da po svoji vo-
lji odloči, vetira, zakon za spreji-
tev ali za ne. V tem vidi Berger
preveliko absolutno moč enega
človeka. Zgodilo se je večkrat,
da so pod Rooseveltom sklenili
dobre zakone. Ker niso bili Tedi-
jevem "priateljem" po volji, jih
je pa ek-predsednik "vetiral" in
kar je sklenilo 500 ljudi je vse en
človek podrl.

Senat, pravi Berger, je nič dru-
zega kot sluščinčad velekapitali-
stov. Vsi senatorji so podkuplje-
ni in voljeni z denarjem. Senat je
druga hiša lordov, za to za ame-
riško delavno ljudstvo brezpo-
trebna naprava, ki se naj odstra-
ni, ker požre preveč milionov iz
davkoplačevalskih žepov in to za-
stoji.

Mi ne smemo pa sedaj kar mi-
sliti, da bo naenkrat odpravljen
senat in veto prezidentov. O, ne!
Nekaj je pa o tem le storjenega,
ima vsaj zbornica lordov nekaj
več o socialistih in njihovih de-
janjih za govoriti.

Mi smo vedno pisali: doli s se-
natom; sedaj še pristavimo prve-
mu: odpravite prezidentov veto!

Obojno je resnica.

Smešna anekdota se je izcei-
la o Viktor Bergerjevem opazo-
vanju demokratskih in republi-
kanskih poslancev v kongresu. —
Socialist Berger je z pazljivostjo
zasledoval prepire med gori ome-
njena strankama v kongresu in
ko ga je nek časnikar vprašal,
kakšno mnenje je dobil o demo-
kratih in republikaneh v kongre-
su, je Berger odgovoril približno
takole:

"Zabavno je poslušati, kako
demokratje izlivajo vso politično
gnojnico na republikance in jih
imenuje švindlerje, roparje in na-
vadne ljudske sleparje; na drugi
strani pa zmerjajo republikanci
demokrate z primki kot humbug-
karji, lenuhi in tatovi ljudskega
denarja. Zares, je končal Berger,
je prijetno te pijavke poslušati,
in obojno kar si med seboj te dve
sleparski stranki predbacivajo, je
resnica."

Beda.

Druzega ne bereš po časopisih
kot o veliki bedi po celi Ameriki.
Umori, ropi in tolovajstva prve
vrste se pojavljajo dan na dan.
Temu je menda kriva "prosperiteta",
katero je prinesel presi-
dent Taft!

Saj pa tudi ni čudo. Državni
denar se izdaje za vse nepotrebne
stvari, da bi se pa brezposelnim
poiskalo kaj dela, tega pa ne. De-
lavci naj premislijo, katerega bo-
do pri prihodnjih volitvah volili.

Štrajk mašinistov.

V New Yorku je stopilo 1. ma-
ja v štrajk 5000 mašinistov. Glav-
no kar zahtevajo je osemurno de-
lo. V New Yorku samem je pa ka-
kih 15.000 mašinistov. Vsi pa ne
štrajkajo zavoljo tega, ker so se
pred letom pogodili z delodajalci
za deveturno delo. (Prej je bilo
deset urno) mnogi pa že delajo 8
ur. Boj bo hud, ker so družbe iz-
javile, da se ne udajo z lepa. Tudi
2000 pekarjev je na štrajku; za-
htevajo \$2 dnevno za moža. Vsi
pekariji štrajkarji so judje. Tudi
iz drugih krajev se poroča o štraj-
kih. —

Delavska stranka poražena.

Kakor se iz Melburne, Avstra-
lije, poroča, je pri referendum vo-
litvi delavska stranka propadla.
Šlo se je namreč z predloge, da
v slučaju, da se začne v deželi kak
industrijski monopol po ameri-
škanskem vzoru, da ga mora vla-
da takoj konfiscirati in gledati na
to, da postane državna last. Voli-
tve so pa odločile nasprotno za
delavsko stranko.

NOV NASLOV!

Opozarjamo vse naročnike in
vse tiste, ki so v kaki zvezi z Glas
Svobode Co., da nismo več v sta-
rih prostorih na 1518 W. 20th St.
temveč je od sedaj naprej naš na-
slov: 2020 Blue Island ave., Chi-
cago, Ill.

To je naš nov naslov in opozar-
jamo vse, da pošiljajo pisma in
druge stvari od danes naprej na
nov naslov.

Upravištvu.

Vse pod preiskavo.

Iz Washingtona se poroča, da
bodo demokratje uvedli v vse tru-
ste preiskave v večjem obsegu
kot so se vršile do sedaj. Posebno
se bo vodila velika preiskava
proti "United States Steel" kor-
poraciji, ki je obdolžena, da nosi
ime korporacije, da pa ni nič
druzega kot trust. (Gospodje de-
mokrate to še le sedaj vejo?)

Demokratska večina v kongre-
su hoče na vsak način pokazati
volilecem, da "faktično dela" in
za to se je sedaj spravila na mi-
ljardaše, kar bo vladalo stalo milio-
ne dolarjev, prej ko jim bodo
mogli kaj dokazati, do sodbe je
pa še tako daleč, kot do pravič-
nosti demokratov samih.

Mednarodna mirovna konferenca

Baltimore, Md., 4. maja. — Pre-
zident W. H. Taft je tu otvoril v
navzočnosti visokih oseb, tretjo
mednarodno mirovno konferenco
Med navzočimi je bil tudi kardinal
Gibbons (kam se že kardinal
ne vtikajo! op. staveca), vojni taj-
nik Dickinson, Andrew Carnegie,
in senator Gore iz Oklahome. Taft
je imel daljši in tudi jako zanimi-
govor. Rekel je med drugim, da
Zjedinjene države ne bodo gleda-
le kako bi si prisvojile kako nov-
ozemlje. Sicer ni pri tem omenil
Meksiko, vendar so navzoči poslu-
šali takoj sklepati iz prezidenta
vega govora, da misli tu Meksiko
in tudi je vladalo mnenje, da s
ne bo Amerika, po Taftovih izja-
vah vzeto, nič vtikala v razmer
Srednje Amerike.

Tožene goljufije.

V Clevelandu je povzročila veli-
ko senzacijo tožba vladnih orga-
nov proti Pennsylvania, Besse-
mer in Lake Erie in New York
Chicago in St. Louis (Nickel
Plate) železniške družbe, ki ima-
jo svoj sedež v Clevelandu. 10.
obtožb imajo v rokah vladni za-
prisiženci proti imenovanim druž-
bam, ki so tožene goljufije, ker s
si rabata preveč računalne.

Socialisti v Avstriji.

Dunaj, 2. maja. — 1. maj je b-
nad vse impozanten. Na cestah
vseh mestih je bilo na stotisoč
socialnih demokratov, ki so mi-
no demonstrirali. Na večerni
shodih so govorniki posebno po-
darjali delavcem, da se morejo
pripraviti na junijske volitve. Z
nimanje za 1. maj je bilo več,
kot vsako drugo leto. Kolikor s-
do sedaj ve, se je 1. maj Avstri-
mirno končal.

Visoka cena za Luthrovo pismo

Lipsko, Nemčija, 4. maja. P-
nekom avtografu je bila danes
lika razprodaja. Med drugimi st-
rinami je bilo tudi pismo Marti
Luthra, naslovljeno in pisano ci-
sarju Karlu V.

Zgodovinsko pismo je kupil ni-
ki florentinski kupec za \$25,50
Pozneje se je izvedelo, da ga
kupil za Amerikanca J. P. Mo-
gana.

Princ usmrtil deklico.

Eger, Avstrija, 3. maja. Prin-
c Joachim Albrecht iz Prusije, sin
mrlega regenta Braunschvajskega
je v bližini tega mesta z svojimi
avtomobilom usmrtil mlado dek-
lico, ki je šla čez cesto v trenotki
ko je avtomobil princa z vso h-
trostjo drvil. Princ Joachim je a-
utomobil ustavil in bil sledi
smrt, ko so mu povedali, da je d-
klico umoril.

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena 25. aprila in inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash.
Tajnik: FRANK TOSTOVRŠNIK, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: BLAŽ FELICIAN, Box 80, Eumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JOS. BURGAR, Box 107, Cle Elum, Wash.
ANTON LUČIČ, Box 337, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVŠEK, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
CIRIL ERMENC, Box 142, Taylor, Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. J. Mustard

Seja gl. odbora se vrši vsako zadnjo nedeljo v mesecu v Frank Markusa dvorani v Georgetown. Uradno glasilo je GLAS SVOBODE.

Groga in drugi.

SPISAL RADO MURNIK.

VI.

"Rožmislj si Mařenko, rožmislj, na své štěstí dobře pomysli!"
Sabina.

O, kako se je tačas prestrašil mladi junak!

Celo telesce se je streslo in "platno" je zatrepetalo.

"I — ka-kam pa vi, mož, s to bridko sa-sulico?" ga ogovori Groga, majoč se na nogah.

Otroku se spusti pačica počasi in pade v prah. Na okroglem, zagorelem obrazu se že vse pripravlja na slabo vreme, in leva roka že pravilno menca po zgor-njem veku.

"Kako ti je pa ime, fantek, ka-kaj?"

Levica je ostala še vedno pod čelo. Usteca so se mu kremžila navzdol, na obrazu umazančka so se pojavile gube strašne žalosti.

"Beži, Janezek, beži!" so mu svetovali paglavci izza plota. "Groga iz grada ti bo — kri izpil! Teci, Janezek, teči!" Grdo so se drli.

Še jedenkrat je pogledal Janezek izpod oka tega grozovitega črnega človeka, kateri ga bo zdaj ugriznil in mu kri izsrkal! — Kako je to žalostno za Janezka! Grozno žalostno! — "U-u-u!"

"Nič ne jokaj, Janezek! — Tuka imaš ca-ekini, na! — Nič ne maraj! Fant — pa joki! Ali te ni sram?" ga je Groga brezuspešno tolažil.

"U-u-u-u-u!"

Krajcar je padel na cesto; Groga ga je pobral in vteknil v malo pest, ki ga je mehanično obdržala.

"Saj si priden! Nič se ne boji! — Pa hitro domov teci — mati so vam — šuštrklje skuhali!"

Janezek se je globoko oddahnil. Videl je, da ga črni mož ni ugriznil; čutil je v roki "cekini"; torej se mu je vzbudilo upanje, da mu morebiti venderle ne bo izpil krvi. — Vzdignil je desnico in plašno in oprezno pogledal iz-za mokrih trepalnic po nevarnem človeku. — Groga se mu je pri-jazno smejal.

"Ka-kako ti je ime? No, le povej, le, potem pa teci k mami! — Kako ti je ime?"

"Ja-a-ne-zet!" se je glasilo jo-kavo in drhtavo.

"Koga imaš pa rajši, mamo ali mene?"

"Ato in ma-mamo!" je priznal fantič po otroško.

"Mene pa nič? Janezek? — U-u-u!"

Otrok ga je osuplo pogledal. Kazalec je vtaknil v usta in drgnil v zadregi boso levo nogo ob desno. Misli si je morda neka-ko: "Kaj bom ljubezen tako ee-no prodajali! Za jeden krajcar!"

Groga ga je pobožal po teme-nu in odšel proti Vranovemu. — Po potu se je sam sebe po svoji navadi kratkočasil s polglasnim govorom.

"Zakaj pa 'gospoka' žalost? Na veselje smo gospodi, ne pa na žalost! Kdo tega precej ne vidi? — Pameten mož, ta-le Jurjevec! Iz nič se je dodo-dokopal do le-pega premoženja; tako vino pa ima, da kar pokonci meče! Meče. — No, pa Katrica — ta bo gleda-

la, kadar zve, kaj pravi pismo? Henhe-hentano lepo smoji pove-dali! Nič drugega ni notri, ka-kor sama ljubezen in sree in ribi-ce in škrjančki in tički in drugi občutki! Nič ni reči, kr — skoro bo jokala, beroč! In še prav — žal ji bo — da me je tako — z gr-do ožehala-la-la — in — spodila in — spokala-la iz — kuhinje! — Katrica, to ni bilo lepo — od te-be! — Pa — res ne!

Če b' lepa ne bila,
B' ne hodil za njo.
B' ji figeo pokazal —

— Le pametni bodimo! — Še jutri — nas Katrica — za-zaz-zamero — prosi. — Pa — pisma! Saj jih še imamo — o! — še! Zdaj pa: rdečkasto je bila za-za — inženirja. Fant — od fare! To — pa rečem! In — belkasto — je dala mlajša — za-za — ba-barona. Baron. — ka-kajon — kakor ti-sti —! Kaj imata — neki — ta dva — skupaj? — A, tukaj so — belkasto-rdečkasto — še jedno belkasto — pa? — Pet sto laških ministrov — kje, kje je — rdeč-kasto? To je zelenkasto! To je rumenkasto? O ti zlomek ti tak — haha, to ima pa ma-marko-o-to — to je za na pošto, hopsa! Kakšna pot je danes, da se človeku — na lepem o — izpodleti! Na — pa je pismo v — ja-jarku. Nič ne de; — pa obrišem. Mi že vemo, rdečkasto, — be-bel-kasto, aha?"

Dospevši v mesto, je vrgel Groga takoj pismo z znakmo v nabi-ralno omario. Potem pa je kolo-vratil v hišo, kjer je imel najeto stanovanje baron Lahnberg. Pred vrati je še nekoliko postal in se prijel za čelo, predno je potrkal.

"Torej! — Kako je že? — Rdečkasto, to-le je za — no — kako se mu že pravi — za baro-na — da se ne zmotimo! — V blato je padlo — ali se bo jezil — ko dobi ta — u-mazni zavitek! — Prav pri-privoščim mu!"

Barona ni bilo doma. Groga je oddal pismo srečno spodaj v Klenšarjevi gostilnici. Od tod pa se je napotil z zadnjo kuverto k inženirju. Tudi njega ni bilo do-ma. Kozol je torej pismo lepo varno položil na pisalno mizo Vojnika, ki ni imel navade, da bi svojo sobo zaklepal.

Veseli, da se je sitne naloge tako lepo odprljal, je homodral v mraku, ne da bi še kaj pogledal h Klenšarju, kar nazaj proti do-mu. Gredoč je čutil potrebo, da bi se še kaj pomenil s kom. Ogo-voril je torej mesec, rekoč:

"O ti preljudi — krmavželček ti, nikar se ta-tako — ki-kislo ne drži no — ko je vender vse tako lepo na se-svetu! — Glej ga, ni-ka ne visi — vso noč tako — po stra-strani, če ne še doli padeš — z neba — na, na-na-šo javoriško hosto — kar bi — bi — ne bilo po pravici! — Le rajši — gori o-stani — in sveti — kadar se va-vrača Groga domu. — Zato se ti pa tudi spoštljivo odkrijemo — tako-le. — Pa le — dobro me po-poslušaj — in — natanko me po-po-pomni: ma-malo več svetlobe — bi včasih vender — hla-lahko dajal od sebe, kakor se ti ljubi — če ne zameriš, prijatelj! — Če bi-bi-bi — mogli mi bi te že ne-koliko pi-privili, da bi bila — boljša luč! — O le-le-le reži se,

mi bi te že — mi — da bi kaj iz-dalo — i-i-izdalo, ka-kaj — o iz-dalo — lo-lo-lo . . . Pa po —

Po morju barka plava,
Prelepa barka pisana!

Kje smo si ga tako nana-nato-vorili? — Oh, laški minister — pa barka-ka pisana . . ."

VII.

"Planthar s' Mino po domazhe".
Vodnik.

"Izvrstno — e — e — faktisch phänomenal! — E?" se je vese-li baron Lahnberg, ko je proti poldne drugega dne v dražestnem negližiju našel in raztolmačil si listek iz rdečkaste kuverte.

Bral je še jedenkrat s presled-ki:

"V največji — e — verstehe — naglici — naglici — naglici — e — nich bekannt, weiter — pi-šem — aha — da sva bržkone — bržkone? jutri popoldne Stanka in jaz z guvernanto sami doma. — E — sami doma — Teufel no-chmal! — Na veselo svidenje — svidenje — e wohl! rendez-vous oder so was — pod kostanjem v parku. — Stimmt! — Milena."

Zadovoljno si je mej roke.

"Milena. Izvrstno! — Začela koketovati. — Potem kmalu sku-paj. — Čakaj, golobček moj — e — bil vedno razburljiv ubogim ženskim sream!"

Da mu ni pisala nemški, se mu ni zdelo prav nič čudno. Kajti spominjal se je, kako je nekdaj zatrdjevala, da ji dela dopisova-nje v materinskem jeziku največ-je veselje (mislila je na Vojni-ka); nato se je podviral tudi pri-sotni adjunkt Govedek izreči, da njegov ukus ni drugačen. —

Z veseljem v obeh in z velikan-skim šopkom v roki, korenito iz-česan in izkrtičen, neznano lju-bek in ličen, "ein putziges Männ-chen", je stopical dražestni ba-ron pozno popoldne zelo nežno proti javoriškemu gradu. Sar-donski nasmeh z neprijetnim vti-skom se je javljal zdaj pa zdaj okolo debe-lih, kakor oteklih ust-nic, prezirno zaokroženih na-vzdol.

Od guvernante si je bil pred-červanjim izposodil toliko, da je potolažil vsaj najsilnejše upnike; med njimi tudi Klenšarja in vranovskega vrtnarja. Prijazno mu je bil torej prvi — jedini "hote-lier" na Vranovem — ponudil svojega konja. Toda Lahnberg je laskavo ponudbo odklonil, ker se je bil preveril, da Klenšarjev pramič ni vreden jezdeca sploh, nikar pa še plemenitega. Zakaj zadnjič mu je odrekla plebejska žival vso pokorščino, in ne da bi ga ponesla za Stojanovi in Že-rovje, je krenila svojeglavno za — senenim vozom in ga spremila navzlic vsemu gorkemu prizade-vanju obupanega jahača noter do neke vasi blizu Vranovega, kjer so snedenega konja zapazili va-ški otroci in ga zapodili od pre-povedane pojedine s kamenjem in preklami.

Stojanovi hčerki sta bili v parku sami z Azorčkom. Mademoi-sellé je čepela kakor navadno v svoji sobi, vsa zaverjena v fran-coski roman Ponsonov: Ses promesses sont séduisantes . . .

Stanka je ležala v viseči ro-goznici ter se zabavala po odred-bi guvernantine "prav po nepo-trebem" s francoskimi vokabu-li. Oh!

"Milena!" je poklicala sestro, ki ji na klopi pri okrogli miziči tiho vezla fin prtič, lepokrasno vezilo očetu za bližnji god v sep-tembru. Lahni nasmeh ji je igral okolo ustnice. Kot dober otrok se je gotovo radovala, da napravi ljubljenu očetu veselje. Mogo-če jo je pa nekaj drugega še pri-jetneje razvnelo? — Od svoje-ga Ivana je dobila že dve novi pismi — ubožec, do včeraj mu ni mogla odgovoriti! Ali bo zdaj ve-sel, ko prejme njen listek! Brati od nje ne bo imel mnogo, česar jo je vedno prosil. Pa saj se za-to pomenita danes lahko ustno tem več. — Da bi le že prišel! Ra-dovedna je bila na ta sestanek. Morebiti — je bilo nekoliko pre-držno in za mlado, skrbno odgo-jeno damo iz boljše hiše nespo-dobno, da ga je šla vabit. — Gu-vernanta bi to seveda takoj re-kla.

Milena je bila od teh mislih to-rej prav dobre volje, kakor vsa-kdor, ki pričakuje kaj prijetne-ga. Odzvala se je Stanki samoza-

dovoljno, z mrimim humorjem v naglasu.

"Česa žele milostiva gospica Stanka?"

"Danes se ne morem učiti, pa je!" je priznala mlajša, in zvezek je zletel, kakor bi trenil, v ko-stanj ob parkovem zidu!

"Milostiva gospica sestra izvo-lijo biti danes jako emancipirane volje."

"Ti se lahko šališ, ko ti ni tre-ba več delati teh pustih nalog in ubijati se s tujimi besedami. Če-mu to? — Toliko že znam fran-coski, da bi me ne prodali. Ah! — Veš, pred tedni sem bila v stričevi knjižnici. Sicer mi je pre-povedal, da bi si kaj vzela iz drugega in tretjega predala. To-da soba je vedno odprta — ključ

tiči zmeraj v stekleni omari — radovednost — hi, hi — hihi —"

Stanka je sklenila roke nad glavo in se nekoliko pogugala v svoji mreži. "Hihi".

Dalje prihodnjič.

Napoleon.

O Napoleonu se pripoveduje vse mogoče, resnične in izmišlje-ne stvari. Zgodovina pa vendar ne more naštet večjega moža, kot je bil ravno Napoleon Bonaparte, francoski cesar in gospodar ce-lega sveta.

Enkrat je bil avstrijski prvi ministr Metternich vprašan, ker se je vedelo da je bil večkrat v Napoleonovi družbi, kedaj se mu

je zdel Napoleon najbolj občudo-vanja vreden?

Ministr Avstrije se je malo za-mislil in rekel:

"Bilo je po neki bitki, v kateri je seveda Napoleon zmagal, in ča-kali smo za odhod v neki kmečki hiši. Napoleon je stal in se z nami pogovarjal. Naenkrat reče: "Kaj ne bo še kave? Kralj Murat, poj-dite v kuhinjo in pogledajte po kavi". Zadnji je odšel, a ni pri-nesel kave. Čez čas zopet reče Na-poleon: "Kralj Holandske, pojdi-te v kuhinjo in pogledajte po kavi," in tudi ta je ni prinesel.

V tem trenutku se je meni zdel Bonaparte najbolj občudovanja vreden, je pripomnil Metternich, ker je dva kralja poslal v kuhinjo po kavo!

PIRUHE

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem v staro domovino in to seveda najraje v go-tovem denarju, kar pa najhitreje, najvestneje in najceneje preskrbi

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšje postreže? Sedaj pošiljamo

100 kron avstrijske veljave za \$20.50 s poštino vred.

ZASTONJ

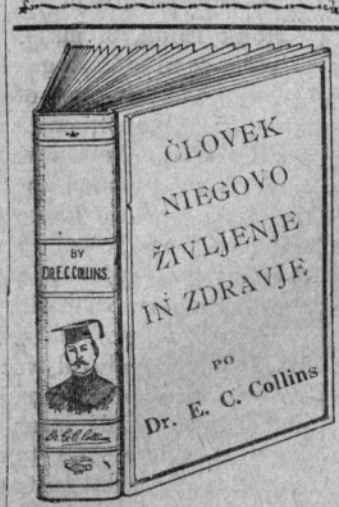
VPRAŠAJTE Z POLNIM ZAUPANJEM ZA SVET IN POJASNILA. NA VSAKO VPRAŠANJE DOBITE ODGO-VOR POVSEM ZASTONJ!!!

IZREŽITE TO IN ODGOVORITE NA VSA VPRAŠANJA

Ali imate dober tek (apetit)?
Ali ste nervozni in slabotni?
Ali hujšate?
Ali ste zaprti?
Ali se debelite?
Ali so Vam nosnice čiste?
Ali ste hitro utrujeni?
Ali ste raztreseni?
Ali so Vaše oči slabotne in težke?
Ali imate bolečine v obližju srca?
Ali imate kilo (bruh)?
Ali so Vaši otroci zdravi?
Ali imate prehlajenje v plečih?
Ali so Vaše roke in noge vnete?
Ali so Vaši členi trdi in otečeni?
Ali slabo slišite?
Ali ste slabovidni?
Ali imate bolečine v nosu?
Ali je Vaš jezik nečist?
Ali težko dihanje?
Ali je Vaša koža suha in vroča?
Ali je Vaše grlo suho in kedaj?
Ali je Vaša voda motna ali gosta?
Ali je Vaša slina gosta?
Ali slabo prebavljate?
Ali kašljate, suho in na kratko?
Ali kašljate po noči?
Ali imate slab okus v ustih?
Ali ste vrtoglavci?
Ali Vam teče iz ušes?
Ali pljuvate rumene ali sive izmečke?
Ali dobro spite?
Vas spanje okrepča?
Ali pijete mnogo vode?
Ali pijete mnogo opojnih pijac?
Ali pušite mnogo tobaka?
Ali opazate, da izgubljate moč?
Ali Vam je slabo po jedi?
Ali so Vam noge in roke težke?
Ali čutite bolečine v hrbtu in križcih?
Ali ste hripavi po kašlju?
Ali imate črne kolobarje pod očmi?
Ali Vam srce močno in prehitro bije?
Ali imate bolečine, praskanje v grlu?
Ali imate glavoboli? — kedaj?
Ali Vam glava boli na čelu? — sencih?
Ali velikokrat vodo pušate?
Ali imate hemorhoidne (Zlato žilo)?
Ali imate bolečine v sapniku?
Ali imate kakke rane na telesu?
Ali imate katar v nosu? — vratu?
Ali imate reumatizem?
Ali imate slabosti v želodcu?
Ali imate kakke notranje bolečine? Kje?
Ali Vam boli temem, vrh glave?
Ali Vam ledice bolijo?
Ali ste otečeni pod očmi?
Ali Vam kedaj kri iz nosa teče?
Ali imate bolečine v trebuhu?
Ali imate kako splošno bolezen?
Triper — Sifilis ali kake druge bolezni brez razlike, koliko je bolezen stara?

Zakaj bolezen prenašati? Ti-sotim rojakom je bilo poma-gano do čvrstega zdravja, ker so se obrnili z polnim zaupa-njem do tega slavnega profes-rja. Pridite osebno ali pa pišite v ta slavn zavod v slovenskem jeziku. Potožite in opišite Vašo bolezen temu iskusnemu zdra-vniku dokler ne bode pozorno. Stavite mu najsi bode kakor-šno hoče vprašanje glede bo-lezni — vprašajte ga za svet. On Vam bode odgovoril in svetoval povsem brezplačno.

IZREŽITE TO
VRHOVNEMU ZDRAVNIKU
Collins N. Y. Med. Instituta
140 W. 34th Str. N. Y.
Pošiljam Vam odgovor na vprašanja, tičoča se moje bolezni. Prosim da mi od-govorite, kaj da je z menoj. Naznamite mi, ako me za-morete ozdraviti in ako je še kaj upanja me ozdraviti. Prosim obdržite to tajno in pošljite mi odgovor zastonj.

Dr. E. C. COLLINS.

Slavni profesor, ustanovitelj naj-večjega zdravniškega zavoda v Ameri-ki, The Collins New York Medical Institute.

Pridite osebno ali pa pišite in pošljite odgovorjena vprašanja na Dr. E. S. Hyndman-a Mediclnega direktorja od

TA KNJIGA VAM

ZAMORE

REŠITI ŽIVLJENJE

To je največja in najobširnejša zdrav-stvena knjiga kar jih je bilo do sedaj spi-sanih, in ta knjiga je bila mnogo drugih zdravnikov kako bolezn zdravit. Pisa-na je v slovenskem jeziku in Vam pove, kako si zamorete zdravje ohraniti.

Preskrbite si vse ostale zdravniške knjige, primerjajte njih vsebino z to knjigo, in spvedeli bodeite razloček in vrednost te znamenite knjige.

The **COLLINS** NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
140 W. 34th ST., NEW YORK CITY.

Uradne ure so: Vsaki dan od 10-5 pp. Ob nedeljah in praznikih od 10-1 pp. Vsaki torek in petek od 7-8 ure zvečer.

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 333, Girard, Ill.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11316 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 477 Virginia St. Milwaukee, Wis.
ANTON DÜLLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ČUK, Box 268, Moon Run, Pa.
JOSIP CVETKOVIČ, Box 94 Hammond, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

JOSIP IVANŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN LEVSTIK, 11316 Fulton Avenue, Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

Sprejeto novo društvo.

Društvo št. 78 v Brereton, Ill.: Ignacij Petje, 2301; Josip Kolesa, 2302; Jakob Kopač, 2303; Johan Črne, 2304; Franc Kocjančič, 2305; Frank Ostrin, 2306; Ivan Ostrin, 2307; Josip Črne, 2308, Frank Seljak, 2309.

Pristopli člani in članice.

K dr. št. 1: Ivan Zalokar, 2262. — K dr. št. 4: Rozalija Štiglič, 2263. — K dr. št. 6: Franc Razboršek, 2264; Alojz Rebolj, 2265. — K dr. št. 7: Ivan Senčur, 2266. — K dr. št. 10: Anton Rupnik, 2267. — K dr. št. 11: Josip Čoš, 2268. — K dr. št. 13: Angell Serviani, 2269. — K dr. št. 20: Ivan Legat, 2270; Anton Sajin, 2271; Franc Marinko, 2272. — K dr. št. 22: Anton Stanič, 2293. — K dr. št. 25: Ivan Gorše, 2273. — K dr. št. 26: Ivan Rožmanec, 2240. — K dr. št. 29: Anton Pugel, 2274. — K dr. št. 34: Ivan Paulič, 2275. — K dr. št. 35: Frank Wegel, 2276; Matija Šetina, 2277; Rudolf Kreča, 2278; Frank Drole, 2279. — K dr. št. 36: Martin Zupane, 2280. — K dr. št. 40: Ana Fier, 2281; Josip Droste, 2282. — K dr. št. 44: Blaž Kokalj, 2283. — K dr. št. 45: Josip Špačal, 2284; Franc Štepančič, 2285; Josip Jerman, 2286. — K dr. št. 48: Franc Kovačič, 2287. — K dr. št. 50: Terezija Remšak, 2288. — K dr. št. 53: Ivan Remic, 2289. — K dr. št. 55: Paul Taučer, 2290. — K dr. št. 63: Jernej Eržen, 2291. — K dr. št. 64: Jurij Bakarič, 2310; Uršula Koseber, 2311; Jakob Koseber, 2312; Jurij Koseber, 2313. — K dr. št. 67: Martin Zalokar, 2292. — K dr. št. 68: Matija Gornik, 2294. — K dr. št. 69: Jurij Zalac, 2295. — K dr. št. 70: Ivan Selan, 2246; Tomaž Useničnik, 2296. — K dr. št. 71: Frank Potisek, 2297; Marko Javornik, 2298. — K dr. št. 74: Josip Rovar, 2204; Aleksander Kuraš, 2299; Vencel Komerički, 2300.

Zopet sprejeti člani in članice.

K dr. št. 1: Frank Kulovic, 10. — K dr. št. 9: Josip Novak, 236. — K dr. št. 16: Ivan Krajčič, 451; Pavel Gal, 452. — K dr. št. 21: Alojz Zimerman, 512. — K dr. št. 26: Franc Kovič, 608; A. Kavšek, 1431. — K dr. št. 48: Martin Ozkač, 1120; Martin Knez. — K dr. št. 50: Pavlina Ermenc, 1446.

Prestopli člani in članice.

Od dr. št. 2, Andrej Jereb, 376, k dr. št. 30. — Od dr. št. 6, Andrej Juvan, 304, k dr. št. 34. — Od dr. št. 10, Jakob Senčur, 1681, k dr. št. 7. — Od dr. št. 16, Mihael Heirandt, 1435, Matevž Dorman, 1436, Wilhelm Heirandt, 1437, k dr. št. 30. — Od dr. št. 19, Frank Lepič, 1361, k dr. št. 53. — Od dr. št. 20, Ciril Rant, 1693, k dr. št. 26. — Od dr. št. 36, M. Gajšek, 266, k dr. št. 13. — Matija Kajtna, 2108, k dr. št. 54. — Od dr. št. 56, Josip Bergant, 143, Mihael Ribnikar, 158, oba k dr. št. 34. — Od dr. št. 66, Frank Štefič, 1650, k dr. št. 56. — Od dr. št. 69, Josip Praznik, 474, k dr. št. 17. — Od dr. št. 64, Jakob Repar, 1555, k dr. št. 70.

Potujoči člani in članice.

Od dr. št. 4, Anton Slapnik, 95. — Od dr. št. 5, Matija Kravanja, 666. — Od dr. št. 8, Anton Milič, 179. — Od dr. št. 12, Franc Korže, 1236, Frank Primož, 1233, Alojz Gabrijan, 1232. — Od dr. št. 14, Ivan Leskovec, 348, Anton Potokar, 1323. — Od dr. št. 16, Val. Podobnik, 568. — Od dr. št. 17, Josip Zorman, 1161. — Od dr. št. 19, Tomaž Tomažič, 1164. — Od dr. št. 20, Ivan Meden, 795, Ambrož Žrimšek, 796. — Od dr. št. 22, Ludvik Ipavec, 550, Ivan Buh, 1994, Josip King, 1086, Frank Kovačič, 944. — Od dr. št. 27, Frank Žot, 1699. — Od dr. št. 32, Alojz Železnik, 765. — Od dr. št. 34, Vincenc Jelenc, 883, John Paulič, 1591. — Od dr. št. 36, Ignac Steinberger, 819. — Od dr. št. 38, John Jerman, 1932, Josip Petrika, 872, John Lovša, 859. — Od dr. št. 40, Štefan Črnkovič, 1838. — Od dr. št. 50, Lina Bastel, 1217. — Od dr. št. 52, Vinko Kovčič, 923, Josip Jemie, 1287. — Od dr. št. 64, Johan Tekauc, 1752, Frank Kovačič, 1558, Jakob Repar, 1555. — Od dr. št. 70, Frank Kočevar, 1782, Ivan Zakrajšek, —.

Suspendirani člani in članice.

Od dr. št. 4, Ant. Felician, 119; Tomaž Veršnik, 97; Ivan Bizovišek, 1193; Frank Remec, 1666. — Od dr. št. 5, Frank Mlekuš, 559. — Od dr. št. 6, Anton Ocepek, 640. — Od dr. št. 10, Ivan Arhar, 259. — Od dr. št. 12, Martin Oman, 1896; Josef Keschman, 280; Pavel Slabornik, 1894; Johan Jamšek, 70. — Od dr. št. 14, Edward Podobnik, 1815. — Od dr. št. 16, Paul Gregorič, 440, Bernard Vozel, 1094. — Od dr. št. 17, Frank Levstik, 474. — Od dr. št. 19, Anton Florijančič, 1168. — Od dr. št. 22, Frank Močilnik. — Od dr. št. 26, I. Rotar, 2057. — Od dr. št. 27, Josip Kamnikar, 2149. — Od dr. št. 30, Ivan Hečko, 1705. — Od dr. št. 31, Marko Mahan, 1106, D. Kobilanski, 1438, J. Guzminkov, 1602, Ivan Bušič, 1923, L. Gaeki, 2156, Dimitrio Šinski, 2252, Jurij Vogrič, 1502. — Od dr. št. 33, Gustav Schablovski, 1063. — Od dr. št. 39, Josip Černa, 888, Ivan Zadnik, 889, Anton Požrl, 891, Josip Malenda, 1032, Pavel Pavlovič, 1507. — Od dr. št. 42, M. Komadina, 1267. — Od dr. št. 55, Jakob Šustar, 1576. — Od dr. št. 58, Štefan Kuffnar, 1631, Peter Bukovic, 1860. — Od dr. št. 71, Anton Jurca, 1984.

Črtani člani.

Od dr. št. 8, Alojz Vehove, 187, Jakob Valčič, 850. — Od dr. št. 9, Ivan Vidič, 744. — Od dr. št. 10, Josip Grubik, 1679. — Od dr. št. — Jurij Justin, 1090. — Od dr. št. 13, Frank Ušpur, 880. — Od dr. št. 30, Paul Osebek, 683, Ferdinand Geraldini, 1708. — Od dr. št. 32, Heinrich Nusbacher, 1998. — Od dr. št. 40, Frank Rupert, 899. — Od dr. št. 52, Ciril Sikošek, 924, Franc Wertnik, 1851.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

Pri zadnji seji glavnega odbora S. S. P. Zveze se je sklenilo po nasvetu zveznega odvetnika, da vsako društvo samo skrbi, da obvesti za umrlem članom dediče, kateri imajo usmrtnino prejeti od S. S. P. Zveze.

Vsaki dedič pa mora na društvo ali direktno na glavni urad odposlati pobotnico za znesek katerega mu ima S. S. P. Zveza za izplačati in kakor hitro se bode pobotnica pri glavnemu uradu izkazala se bodo zapuščine izplačale. Vse te pobotnice pa morajo biti legalizirane od javnega notarja, drugače niso veljavne.

Toraj se želi, da vsa ona društva pri katerih je kak član umrl in ni še usmrtnina izplačena, da takoj izpopolnejo to odredbo.

Vsa društva se prosi, ako jim je možno vpeljati ta nasvet: Pri vsakem društvu je težavno vzdržati dobro finančno stanje; da se to omeji naj si društva vzamejo vzgled društvo št. 19 v So. Chicagi, Ill. Pri tem društvu imajo člani poseben fond v katerega plača vsaki \$3.00 za naprej mesečnega asesmenta, kadar pa član nemore svojih prispevkov pokriti, se odpošlje iz tega sklada na glavni urad. Če pa slučajno kateri izmed članov nemore prispevati asesmenta, plača društvo za njega 3 mesece za poremda in šele 4 mesec je suspendiran. Kakor hitro pa za člana društvo plača 3 mesece, ga takoj obvesti, da njegov denar je potekal in tekoči mesec bode suspendiran. Na ta način se ni treba bati društvu ne članom, da bi kedaj v kake zadrege prišli. Poleg vseh prispevkov pa plača vsaki član 10c za društvene troške.

Dragi bratje in sestre, vem, da se bode ta nasvet videl nekaterim čuden, ker večina naš Slovencev gledamo samo kaj je danes, a oziramo se pa ne kaj lahko pride in če se hočemo zavarovati v društvenih razmerah se moramo ozirati v prvi vrsti na finančno stanje. Če bi pa društva si vpeljala ta tistem, bi se člani in društva izognili marsikateri nepriliki.

JOS. BENKO, glav. tajnik.

REDNA 7. MESEČNA SEJA GLAV. ODBORA S. S. P. ZVEZE.

Seja otvorjena dne 26. aprila 1911. ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih in v navzočnosti sledečih bratov: Ant. Mladič, Jos. Benko, Wm. Rus, Ant. Duller, M. V. Konda, Jos. Cvetkovič, Jos. Ivanšek, Jak. Tisol in John Levstik-a.

Zapisnik zadnje seje sprejet, kot je bil čitan.

Društ. št. 10 Moon Run, Pa.; prečitajo se poročila porotnega odbornika brata Fr. Čuka, a katera se vzamejo na znanje.

Dr. št. 12 Sublet, Wyo.; prečitajo se poročila oziroma pojasnila društva v zadevi brata Kečman-a, kakor tudi njegov dopis v katerem naznani, da se je pripravljen mirnim potom poravnati. — Zbok teh poročil se sklene, da se neveljavnost čeka prekliče, kakor hitro se brat Kečman na njega podpiše; ravno tako se prekliče predsednika od urada z dnem, ko se ta zadeva poravna.

Dr. št. 40 Salda, Colo.; došlo je poročilo od nekega člana, da društvo pristransko deluje, ter neopravičeno deli bolne podpore. Tako je lansko leto prejel brat M. P. \$41.15 bolne podpore v resnici pa je bil deležen jo le 8 dni, ker ves drugi čas je delal na farmi. — Od društva se pričakuje pojasnil v koliko je zadeva resnična.

Dr. št. 62 Lorain, Ohio; ker zdravniška izkaznica izkazuje, da je bil brat Josip Lokar operiran v mesecu januarju, društvo pa poroča, da je bil v decembru, za to se stvar odloži, dokler se ne dožene kaj je pravo.

Dr. št. 67 Johnston City, Ill.; tajnik poroča, da je brat Josip Skopič bil od dveh angležev smrtno nevarno ranjen in operiran. — Ker je operacija stala \$200.00 in ker je bolnik oženjen in ima 4 nedoraste otroke, zato prosi, da bi se mu dala svota za operacijo na račun usmrtnine, ako se mu pa iste ne pripozna prosi, da bi se mu dalo dovoljenje prositi pri društvih "Zveze" miloščine. — Se sklene, da se mu za operacijo ne more nič pripoznati, ker je bila dotična točka na zadnji konvenciji ovržena, ako hoče prositi pri društvih, mora pa društvo oficijelno prošnjo na glav. odbor poslati.

Dr. št. 32 Wenona, Ill. Prečitajo se daljša došla poročila o zadevi brata Vidmar. — Sklene se, denar vložiti na Probate Court, na katerega se naj v dotičnem kraju društvo obrne, da mladoletni dedinji preskrbi varuho.

Glav. tajnik poroča, da se je za sprejem prijavilo društvo v Brereton, Ill. pod številko 78, z 8mi člani; k posameznim društvom pa prejšnji mesec 45 članov in članice. Na predlog brata Tisol podpiran od brata Levstik, se vsi katerih spričevala so v redu sprejmejo v Zvezo.

Sprejmejo se tudi predloženi računi v skupnem znesku \$149.62 v izplačilo.

Brat Benko prosi, da bi se upeljal nov sistem za nakazovanje denarja; se na predlog brata Tisol-a preloži, do časa ko bode navzoč blagajnik.

Brat Ivanšek predlaga, da naj tajnik prinese vse listine, tičoe se starosti na sejo. Se sprejme.

Brat Rus predlaga, da se naj deluje na to, da se bode sestavil nov "opravilnik" ali "red seje"; kar je bilo dovoljeno na konvenciji in polna moč dana glav. odboru. — Se prosi navzoče brate kateri tudi obljubijo, da bodejo do druge seje prinesli gradivo za stavost istega.

Seja zaključena ob 11:30 zvečer.

WILLIAM RUS, zapisnikar.

Velika prednost.

V prešnjih starodavnih časih je bilo pri medicini določilo, da so narejeno zdravilo sami prvi junaško požrli. Znanost kemije je pa v zadnjem stoletju tako napredovala, da se je učinek novega zdravila spoznal za to ali ono stvar učinkujoč, če ga je kateri zavžil prej ali ne. Vsak dan se kemičnim potom iznajde nove o-lajšave, za zdravniško vedo. Pri-pomočno zdravilo, ki je pri naših ljudeh poznano že leta kot zdravilo, ki ima veliko prednost pred drugimi kemičnimi zdravili, je ravno Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Učinkuje posebno takoj na želodčnih bolečinah in trebušnih, kakor tudi dober pripomoček za zabasanost in za vse organe. Grenke korenine,

iz katerih je ta pripomoček narejen, so od zdravniških izvedencev pripoznane kot najboljše kvalitete zdravilo, in rdeče vino, ki je drugi pripomoček za izdelavo tega primoka, tudi nič ne zaostaja za prvim. V slučajih trebušnih boleznih, jeter in dobro kri, pri-nese hitro uspeh. Rabi ga hitro, kadar počutiš zgubo teka, zgubo moči in zgubo lepe barve. Za do-biti v lekarniških prostorih. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill..

Podpora za novi stroj Linotype.

A. Dolinar \$1.00, kot svarilo vsem ki jim je naročnina potekla, da isto hitro obnovijo. — A. Z. 75c.

Za zunanje oglase ni odgovor-no uredništvo ne upravnstvo.

DOPISI.

Cardiff, Colo.

Uredništvo Glas Svobode: —

Slabo je, če človek kaj dolguje, za to tudi jaz danes poravnam svojo naročnino, in tako mi bo list zopet redno prihajal. Časopis kot je Glas Svobode je vreden vse podpore in ni lepo od tistega, ki z naročnino odlasa.

Pozdrav čitateljem Glas Svobode! Anton Dolinar.

Newburg, O.

Cenjeno ured. Gl. Sv.: —

Ako nas nočejo drugi hvaliti, se bomo pa sami, tako more vsak poreči, kdor je čital zadnji dopis iz Newburga v št. 20 Am. Slov..

V dopisu ni drugega kot sama lastna hvala in pravljica kaka sloga vlada med farani Lovrenčevni. Posebno se še hvali dr. Alojzijevo in Lovrenčevo; dopisnik je najbrže član obeh. Pozabil pa je povedati, da so pri obeh imenovanih društvih trije znani huj-skači in že kaka 3 leta ni nobene-ga miru, za to, ker bi vsi trije bi-li radi "prvi maršali".

Nadalje piše dopisnik, da ima-jo v društveni blagajni veliko denarja. Tudi o tem bi lahko resnico zapisal, ali pa molčal. Ta "lepi Tonček" se pripravlja za odhod v stari kraj. Srečno pot! Njuburčan.

Adamsburg, Pa.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Tu se vedno štrajkamo in po-ložaj je še vedno nespremenljiv v Westmoreland okraju in tudi ni veliko upanja, da bi se kapi-tališke družbe udale našim zahte-vam. 2. junija, bo že trinajst me-secev kar se bojujemo. Še vedno stavkokaze nabirajo po drugih

deželah bossi in jih sem pošilja-jo da bi nas prisilili zopet nazaj v sužnost kakor smo bili poprej. Pa mislim, da se jim bojo tudi enkrat oči odprle in lepo spozna-li, kako krivico so delali ker so prišli skabat in našo organizaci-jo podirati. Ob enem se tudi za-hvaljujem vsem Slovincem ši-rom Amerike, ker nas lepo pod-pirajo ker drugače bi se ne mo-gli toliko časa bojevati, za naše žulje, katere so poprej kompani-sti spravljali. Posebno se pa za-hvaljujem vsem članom S. D. P. in P. D. št. 9 v Skidmore, Kans. za poslano svoto \$4.00 po John Stražisarju in smo jo razdelili vsem štrajkujočim članom dr. št. 2 v Adamburg, Pa.

Pozdravljam vse člane S. D. P. in P. D. John Flere.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuhval najnoveše kako-vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Avg. W. Ramm

pogrebnik in balzamovač,
tapetnik in podobar

1429 N. 10th St. SHEBOGAN, Wis.

Zastopnik: FRANK PUNGERČER

Angleščina

brez učitelja! Slo-vensko-Angleška Slovnica, Tolma in Angl. Slov. Slovar stane samo \$1.00, in je dobiti pri

J. V. KUBELKA

538 W. 145 St., New York, N. Y.
Največja zaloga slov. knjig. Pišite pocenik!

AMERIŠKA DRŽAVNA BANKA.
(Pod državnem nadzorstvom.)
1825-1827 Blue Island Avenue
vokal Loomis St. Chicago, Ill.
Kapital in preostanek \$350.000.00

Plačujemo po 3% od vložene denarja. Pošiljamo denar na vse dele sveta. Oddajamo hranilne predale.

Uradne ure: Od 8:30 jutro do 5:30 zvečer
V soboto: Od 8:30 " " 9 ure zvečer
V nedeljo: Od 9 " " 12 o polnoč.

JAN KAREL. **J. F. STEPINA.**
predsednik. blagajnik.

NOVO MI VAS SEZNANIMO Z NOVO
pristnih **23 KAMNOV** vsebujočo uro.

Pravo zlato, ali z zlatom prevlečeno. Mi moramo prodati z prvih 10,000 naših 23 pristnih kamnov vsebujočih "Accuratus" ur in sicer samo za \$5.75 komad! Te vrste ure so jako pri pravne in pokrovi so z najboljšimi slikami preskrbljeni in "gold filled". Posebno so te ure poznane po svoji trdnosti. Radi jih kupujejo ljudje ki se vozijo in ki opravljajo bolj težka dela. Mi te ure in niso samo do-
garantiramo za 20 le
bre in trdne, ampak tudi krasne in se bodo vaši prijatelji čudili ko jim povedate ceno, za katero ste jo kupili. Če torej rabiste dobro in pripravno žepno uro, sedaj je čas da kupite. In pre ko kupite kakšno drugo, premislite. Če pošljete nam vaš na slov. kar vas stane 1 cent, vam pošljemo uro na ogled. Če pa uro kupite, vas stane brez poštnine \$5.75. Če jo pa a marate — jo ni potreba kupiti in Mi reskiramo vse. Lep uro pošljite na naše stroške nazaj. Zica pri vsaki uri. Pišite na naslov:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 505, CHICAGO, ILL., U. S. A.

Pijte najboljše pivo
Edelweiss
Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

NAZNANILO.
Občinstvu naznanjamo, da je naša pomladanska zaloga moških in deških oblek z novo zalogo spopolnjena in sicer z novim in zadnje mode blagom najboljše kvalitete. Oglejte si zalogo oblek!

J. J. DVORAK & Co.
1853-55 Blue Island Ave.
edini izdelovalec unijskih oblek in prodajalec na zapadni strani Chicaga

NAREJENE OBLEKE. Želimo tudi seznamiti občinstvo z našo veliko zalogo krojaško narejenih oblek, zadnje mode v mestu. Mi garantiramo svoje blago in vemo, da je vsak naš odjemalec zadovoljen, kdor nas obišče.

ČEVLJI. Samo pridite in oglejte si našo veliko zalogo unijskih čevljev vseh vrst in kakovosti.

J. J. DVORAK, lastnik.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg novega tudi
stari naslov.

NOVA REVOLUCIJA NA RUSKEM.

Kapitalistična družba se vede, kakor da bi ji bilo zagotovljeno večno življenje. Zabava se in se dela brezskrbno, njena prešernost sega do oblakov, njena pesem se razlega od gore do gore. Toda kdor zna opazovati, vidi lahko, da je v tem veselju jako žalostna komedija; človek se spominja na samotnega popotnika, ki po noči skozi gozd na ves glas prepeva, ker — ga je strah. Groza prešinja ude kapitalistične družbe, zakaj na vseh koncih in krajih se kažejo znamenja, da so tla, na katerih pleše, vulkanična. Hudi krči pretresajo in zvijajo kapitalistično telo; a to so le simptomi hude bolezni, ki se ne da prevariti.

Jako važen barometer je Rusija. Reakcija vsega sveta upira vanjo oči. Protislovanska Nemčija je do ušes zaljubljena v oficijalno Rusijo; Japonsko, ki se je še pred kratkim z njo merilo z orožjem v roki, jo posnema. Ali tudi vse kar čuti svobodno, zasleduje za napetostjo vse dogodke na Ruskem, ker ve, koliko pomeni značaja ruske revolucije za svobodo vsega človeštva. In ruska revolucija, ki so jo po strašnih pobojih v Moskvi, po razpustu druge dume smatrali za mrtvo, se zopet javlja. Značilna znamenja kažejo, da je minila doba potrtosti; nenadoma lahko izbruhne nov boj, ki prinese odločitev.

Nemiri na vseučiliščih in dijaški boji s policijo, ki so se zadnje mesece energično javljali, so za razpoloženje na Ruskem vedno značilni. Pred vsakim revolucionarnim izbruhom so naznanjali vihar. Drugo znamenje so stavke, ki se zopet množe in dobivajo vedno večji obseg. Pri dopolnilnih volitvah propadajo kandidati zmernih strank in dobivajo komaj še po nekaj glasov. Krize v vladnih krogih so s splošnim nemirnim položajem v zvezi. Poseben važen pojav pa je nezadovoljnost, ki se širi med vojaštvom, predvsem v mornarici.

Pred kratkim je socialno demokratski poslanec Kuznjecov imel v dumi priliko prečitati nek izjavo mornarjev z bojne ladje "Admiral Kormilov" in je s tem zbudil nepopisno senzacijo. Mornarji so se bili obrnili naravnost do socialno demokratske frakcije s prošnjo, naj zastopa v dumi njih pritožbe, ki se tičejo nečloveškega ravnanja oficirjev, pretepanja in mučenja. V izjavi so navedeni razni slučaj, ki so jih mornarji naznanili tudi ministrstvu. Med drugimi je tudi dogodek nekega mornarja, ki je zaradi zlostavljanja ustrelil najprej svojega oficirja, potem pa sebe.

Ko je poslanec Kuznjecov prečital dotično izjavo in zahteval pojasnila, je vsa duma ostrmela. Nazadnjake je prešinil strah, ko so spoznali, da se vojaški mornarji gibljejo. Najbolj so se seveda zgrozili tega, da se mornarji obračajo do socialnih demokratov. Začudenje se je pa še povečalo, ko je vstal namestnik mornariškega ministra in takoj odgovarjal na interpelacijo. Zakaj taka pripravnost pri ruskih ministrih drugače ni v navadi.

Lahko si je misliti, da je mož skušal oslabiti vtisk, ki ga je interpelacija napravila v dumi. Posrečilo pa se mu je to prav slabo, zakaj priznati je moral, da so vsi podatki interpelacije resnični. To priznanje pa je važnejše od vsega olepšavanja. Revolucija, ki je navidežno spala, se drami.

DELAVCI, POMISLITE TO!

Človeško življenje obstoji od hrane, obleke in stanovanja. Le če so te tri stvari človeku zagotovljene brez prostost, kultura in večje razvitje človeka mogoče. Zemlja sama človeških potreb ne zadovolji in mu ne zadosti.

Človeško delo izdeluje danes mašinerija in kdor ima vedno zemljo in mašinerijo, kontrolira človeško delo in prostost.

Ampak, če bo mašinerija vedno bolj komplicirana in dražja in če rabi več delavnih moči okoli sebe, bo njen vpliv nastal tako velik, da bo imela glavna vloga čez delavčev življenje.

Danes je mašinerija v rokah za industrije potrebe in v rokah hitro napredujoče minoritete. In lastniki teh mašinerij so postali gospodarji delavstva.

Število takih ljudi, ki imajo mašinerijo v svojih rokah, če pogledamo število ljudi drugih razredov, ni njihovo število veliko; njihova moč v narodu in na svetu je pa večja in uplívnejša, kot moč vse drugih ljudi, kot moč vsega delavskega razreda, ki da gospodarjem tisto velikansko moč vsega delavskega razreda, ki da gospodarjem tisto velikansko moč, da vladajo.

Vedno večje trope delavcev podjarmijo pod svojo oblast in industrijalet so tisti ljudje, ki so delavčev položaj tako preobrnil, da so mu ostale le še mišice in možgani svoja last. Milione delavcev so že in bodo postali brezmočni dninski sužnji gospodov industrijalet.

V množini, kako gospodarska moč vladajoče klike rase, postaja od dne do dne za to manj vredna za narod. Vse potrebno delo pade na ramena na razred ljudi in dušno delo, na dninarje, ali pa na tiste ljudi, ki imajo malo zemlje in malo mašinerijo, na male trgovce in male farmarje. Vladajoča minoriteta zgubava z vsakim dnem svoj obstanek in je postala brezpotrebna in za človeštvo in svobodo nevarna.

Hud boj se je vnel za delitev produktov med delavskim razredom z vladajočim in vse vsebujočim parasitom človeštva. V tem boju ne sme delavstvo pričakovati nobene pomoči od samih "reform" sedajnega "reda" od strani vladajočih ljudi, kapitalistov.

Za to so delavci odločni in smrti sovražniki vladajočega razreda, za to, ker delavci trpe največ pod svinjarijo tega sistema. Resnica, da je nekaj malim kapitalistom dovoljeno, vse industrije pripomočke in družabno orodje dežele za svoj industrijski profit izrabiti in produkuje vseh življenskih potrebščin narediti za stvar privatne konkurence, je glavi zločin in najprepričevalna resnična slika današnjega kapitalističnega sistema, katerega nespremenljivi sovražniki morajo biti ljudje delavskega stanu. Vsi zločini ki se zgodijo in ki se bodo zgodili, imajo svoj vir v tem, čemur smo v zadnjem odstavku povedali.

In čeprav je trust in čeprav so korporacije organizirane, so kapitalisti nezmorni, produkcijo za družabne življenske potrebe regulirati. Industrijska podjetja se danes vodijo brez načrta. Če je velikega dela slučajno v tovarni, se moč, zdravje in možgani delavca z periodno mrzlično hitrostjo izrablja in na drugi zopet, če ni dela, so delavci izročeni gladi.

Svoj višek produktivnega sistema se pokaže v pomanjkanju dela, krizah, katere za leta in leta zlomijo delavcu vrat, in vržejo trope v revščino, potrebo, fizično oslabejen in nevednost. Goni ženo iz doma v novernost; odrge otroke šolskemu pouku in zabavi in razvedrilu na prostem in naredi iz lepega fantka, suho fabriško telo in dušo v mrzel dolar. On (sistem) pohabi, oslabi in umori letno na stotisoče delavcev, rudarjev, železničarjev in tovarniških delavcev. On goni milione delavcev v vrste brezposelnosti in naredi veliko število od teh gladnih in dela želnih ljudi navadne cestne roparje, berače, trampe, vagabunde in zločince vseh umetnosti.

Da svoje vladanje na soljudeh ohranijo, morajo imeti kapitalisti vse organe javne moči, kupljene in njihovo prepričanje podkupljeno. Oni kontrolirajo vladajoče stranke in potem skozi te

izvoljene javne uradnike. Oni izvolijo eksekutivno silo, podkupljujejo zakonodajne moče in korumpirajo sodišča in sodnike. Oni lastujejo in gospodarijo čez naše vzgojevalne naprave, šole itd. Oni lastujejo narod politično in intelektualno, ravno tako, kot ga lastujejo gospodarsko.

Boj med delavci in kapitalisti bo vedno bolj hud in je danes edini živeči problem ameriškega ljudstva. Za to imajo delavski razredi največjega interesa v odpravljenju kapitalističnega sistema. Ampak v tem, da delavci današnji gnili sistem odpravijo, ne osvobodijo samo svoj razred, temveč tudi vse druge razrede moderne družbe: malega trgovca, kateri direktno od velekapitala tako ne trpi, ampak je ravno tako izsesavan kot navaden dninar; malega fabrikanta in trgovca, kateri so postali največji sužnji vladajočega kapitala in se ne smejo niti ganiti in katerih položaj je že danes neznesljiv, ker tudi oni se bojujejo za gospodarsko neodvisnost v celi meri; in samega kapitalista tudi, ker on je prej suženj kot gospod kapitala. In ko je boj delavcev in razredni boj, je ob jednem boj za odpravo vseh razredov in vseh razrednih privilegijev.

Privatna lastnina zemlje in v drugih produktivnih sredstvih je tista skala, na kateri je zidana razredna vladavina in politična vladavina je njeno glavno godalo.

Delavci ne bodo prišli prej do svojih pravic, dokler ne zlomijo moči zasebne lastnine in dokler ne nastopijo tudi politično kot ena velika, nepremagljiva moč.

Delavci, pomislite to, da si morete prvo priboriti politično moč, in šele potem vam bo mogoče odpraviti krivični sistem.

NARODNA GARDA.

V ameriških vojaških krogih se sliši jokanje, da je med ljudstvom etuziazm za narodno gardo popolnoma izpuhtel. General adjutant ameriške vojske, Verbeck je priobčil v nekem magazinu zanimive članke o narodni gardi in med drugim je tudi pisal, da, če bo šlo tako naprej, bo narodna garda propadla.

Kako pa tudi ne. Pravi Amerikane sovraži vojaštvo in vidi v njem največje prisilno delo. Vojaško disciplino imenujejo Američani šolo, kako moriti ljudi. In narodna garda nima tudi nobenega drugega pomena več, kot moritev ljudi — delavcev, štrajkarjev. Narodna garda se je po meščanski vojski razpustila. Prišli so pa od takrat kapitalisti na vrsto vladanja v Ameriki, "in narodna" garda se je zopet organizirala, pa ne, da bo šla v boj zoper lastnike sužnjev, temveč da bo služila kapitalistom, za "vsak slučaj".

Kakšno nezaupnico je vendar dobila ameriška vlada, ko je odposlala 20,000 mož na meksikansko mejo. Taft se je blamiral, kot se še ni noben ameriški predsednik blamiral. Saj pa Amerika takega hlapca kapitalistov že ni imela na tronu v Washingtonu. — Misli, da bo zbudil z hitro mobilizacijo pri lahkovernem ljudstvu zaupanje, a je zgubil še tisto mrvice spoštovanja, ki so mu ga razni krogi pripisovali. Ljudstvo je pokazalo, da ji gre Meksiko prav malo po glavi. Kapitalisti so pa najeli najboljšega pisateljske, fotografske in časnikarske moči, da so povečevali odhod ameriških trup v "sovražno" deželo. Toda vse zastoj. Vse je bilo mnenje, da Amerika se nima nobene pravice vtikati v notranje razmere tuje dežele in pri tem je ostalo. Vsi "triki" Amerikancev proti "degotom" niso zadovoljili razsodnega ameriškega človeka in povsod si slišal o mobilizaciji samo nezadovoljnost. In danes? Že nevedno več, kje so naši vojaki! In tako je tudi prav ker drugega namena niso kapitalistični hlapci zasledovali, kot ljudstvo za prihodnje predsedniške volitve preseljavati. Namen se jim je docela ponesrečil.

In na novo organizirana narodna garda nima tudi nič levega za to deželo. Delavci že zdavnaj vedo, da je cela akcija proti njim. Že mlajši ljudje vidijo v narodni gardi grdo kapitalistično namero proti delavcem. Kdo pa naj "brani njihove interese" v službi štrajka kot ravno vojaštvo. — Meščanski vojaki se za to nabi-

rajo, da meščanske spore potlačijo.

Pogljajmo si n. pr. deželo Pennsylvanijo. V zadnjem letu se je v tej nesrečni deželi za delavce produciral 231,966,070 ton premoga in za to bogatstvo je moglo zgubiti 1125 ljudi svoje življenje, za to, ker se premogovni baroni Pennsylvanije upirajo, narediti varnostne odredbe, ker "preveč stanejo". Več brige imajo do mul kot za delavca, potem ni čuda, da mora biti narodna garda, kazaki, vedno na nogah, da z bičem v roki priganjajo delavce pod oblast kapitalistov.

Pennsylvanski premogarski baroni so ljudje, ki so si kupili kazake in kateri se bahajo z svojimi "deželnimi" konstablerji. V tej deželi pridejo v legislativni najnovejši zakon na površje. Oni podpirajo stavkokazne tovarne; s puško v roki pobijajo upore štrajkarjev skozi ubijanje na debelo in ravno kapitalisti s pomočjo svoje oborožene garde pomandrago vse zakone z nogami, ki niso v njih prilog.

In potem pa še te zverine javkajo, da je pri delavcih veselje do narodne garde izhlapelo!

ZOPET MAROKKO.

Nemirni Marokko je zopet povod, da lahko med Francijo in Nemčijo izbruhne vojna, kot bi se to pred leti tudi kmalu dogodilo. Nemci so ljudje, ki niso priljubljeni pri nobeni vladi. Alžirska konferenca je pokazala, kam merijo nemške želje. Svoj delež hočejo imeti od francoskega truda, potem pa bo mir. Francozi se jih pa danes ne boje tako kot pred leti. Francoska vlada je izdala na vse vlade telegrafično poročilo, da je vojaška intervencija v Marokko potrebna, če se hoče enkrat za vselej doseči mir. V poročilu pravi francoska vlada, da je posebno za njo ugodno, da jo bosta Španija in Anglija podpirali, kar ne pomeni nič drugega kot očiten boj proti Nemčiji, ki stoji osamljena. — Nastane vprašanje, kaj bo Nemčija k temu dalekosežnemu koraku francoske odredbe storila? Bo začela rožljati kot pred leti z orožjem, kjer bi tudi prišlo ravno zavoljo Marokko do vojske? Nič pozitivnega se še ne ve. Stranka Vsenemcev pa zahteva, da se odreže Nemčiji kos Marokko in bosna bo mirna. Nek nemški delavski list pa pristavlja, da Vsenemci, niso še Nemčija! Za patriote bo Marokko zopet pri sedajnih državnooborskih volitvah na Nemškem Marokko glavna opora in kričanje proti "nepatriotičnim" socialnim demokratom.

Pomeljivo je, da se Francija malo meni, kam se bo postavila Avstrija. Ker vleče vedno z Nemčijo, bo tudi sedaj gotovo to storila, vendar pa molči, kot da je ne bi bilo in se prav nič ne ponuja Nemeem, da bi šla v drugo za nje v žerjavico po kostanj. Vsekakor dobro in spokorno znamenje!

V Marokko gre zopet vse narobe. Več rodov se je uprlo zoper sultana Mulaj Hafida, ki stoji v rokah Francozov brez moči. — Francoski kapital je preplaval Marokko popolnoma. Od l. 1904 je vzela Marokko pri Franciji velikanska, posojila. Abdul Aziz, prejšnji sultan je najel 48 milijonov frankov. 135 milijonov frankov znašajo vojne odškodnine po razstreljenju Casablance skozi francoske kanone pri takomimovani Riff vojski. V letu 1910 je Marokko 118 milijonov frankov posojila in vse to in več letna vojaška okupacija je naredila Francoza gospodarja Marokko. Pa Francozi so tudi deželo kultivirali; to se jim ne sme oporekati. Skrbe za varstvo vsakega in dežela, ki je bila pred razpadom, danes prevzema. Odpravili so sužnost in posebno na justičnem polju in kmetijstvu in industriji storili za Marokko veliko in zabili nad sto milijonov v revno deželo. Vse to danes prinaša sadu.

In letos je Mulaj Hafid zopet dobil od Francoz 80 milijonov frankov posojila in Francija je sedaj sklenila, da prevzame nabrazbo morrokanskega vojaštva in da hoče tudi vojake iz svoje blagajne plačati.

Francozom delajo ovire v prvi vrsti domači divji rodovi, ki nočejo pripoznati Mulaj Hafida za sultana, kateri se bo tudi težko

vzdržal pod francoskim petelnom. Njegov položaj je ravno tak kot je bil šaha Perzije, katerega je stražil kazaški ruski polkovnik Ljahov.

Francozi hočejo narediti iz Marokko svojo kolonijo. Formelno bo na prestolu kot sultan še vedno Mulaj Hafid, zavoljo domačinov, v resnici pa bo imel ravno toliko za govoriti kot egiptovski kedivi pod Angležem. Odločitev se bliža in z njo prihaja tudi črn oblak na Evropo, kot vedno pri takih slučajih.

Za Francoze je glavnega pomena, da so na svojo stran dobili Španijo in Anglijo in tako v boju izolirali Nemčijo, katere se bo gotovo francoski intervenciji upirala. Zraven bo Nemčija gotovo tudi zahtevala, da morajo Francozi po miru Marokko zapustiti, kar Francozi pod nobenim pogojem ne bodo storili, ker bi bilo naivno in za nje jako nespremetno in sramotno.

Vse kaže, da bo prišlo do velikega spora med Nemčijo in Francijo. Nekateri celo prorokujejo, da se bodo obe velike države spoprijele z orožjem v roki.

Vse se lahko pripeti. —

DUHOVNIKI MED SABO.

Duhovniki naj bi bili oznanjevalci miru in njihovo življenje naj bi bilo najsijajnejši zgled krščanskih čednosti. Toda duhovniki vseh narodov in dežela so v zadnjih letih popolnoma izgrešili svoj poklic ter pozabili na svojo vzvišeno nalogo, da so oznanjevalci vere, mira in ljubezni. Ne samo, da povsod netijo sovražstvo in preprič in vzbujajo med ljudstvom najrazličnejše strasti, so se sedaj celo med sabo jeli grodo gledati in pripraviti, kakor da bi hoteli pogasiti v ljudstvu še zadnjo iskrico vere. Kakšna vzor na stanovsko ljubezen vlada med duhovniki, nam kaže ta-le slučaj: V Georgentalu na Nemškem Češkem sta si župnik Tichatschka in kaplan Kühnel že dolgo v laseh. To sovražstvo je že tako dozorelo, da je moral kaplan vse, kar je potreboval pri maši, kakor kelih, vino, sveče itd. nabaviti iz svojega žepa. V župniji je navada, da med vsako mašo cerkovnik nabira med verniki darove, ki se imajo porabiti za nabavo cerkvenih sveč. Te darove je nabiral cerkovnik tudi med kaplanovo mašo, vendar pa kaplan ni dobil za sveče niti vinarja, da je bil torej primoran sveče za svojo mašo kupovati iz svojega žepa. Zato je kaplan prepovedal cerkovniku nabiranje darov med mašo, ki jo je on bral. Cerkovnik se na to prepoved ni oziral. To je kaplana tako ujezilo, da je zadnjo svojo mašo, ki jo je bral v navzočnosti šolskih otrok, prekinil, slekel pred oltarjem mašno obleko ter izpred oltarja izjavil, da ne bo bral maše, če bo cerkovnik tudi pri njegovi "službi božji" nabiral darove za sveče. Cerkovnik na župnikov ukaz ni odnehal, zato so se slični prizori še par dni ponavljali v cerkvi. Cerkvena oblast je te skandale šlo v župnišču do pravčatega pretepa med župnikom in kaplanom je posega vmes ter suspendirala oba bojevita petelina. — Tako nastopajo "namestniki božji" ne samo na Češkem, ampak tudi drugod. Potem pa se čudijo in tarnajo, da vera peša, in dolžijo naprednjake in svobodomislee, da oni izpodkopujejo ugled duhovščini. Gospoda, pogledjte same sebe v zrcalu, pa se boste prepričali, kdo je kriv, da vera peša.

JUPE-CULOTTE.*)

Spisal Maj-Kesin.

"Zakaj neki toliko odpora proti tej novi modi? Zakaj ta obična razburjenost... te demonstracije itd...?" Tako sem filozofiral v svoji samotni sobi, ko me je vdrnil vstop reporterja "Piccola", ki se je pisal Buttetz (izgovori Butee!).

"Dobro jutro, Illustrissimo!"

"Ah, dobrodošle, amice!"

"Le mie sceuse, toda govoril bom slovenski, ker mi ta barbarški jezik je najbolj gladko teče."

"O prosim te, saj vem, da si re-negat... Toda kaj te je prived-

*) Izgovori: Žip-Kilot.

lo v ta moj brlog "prettamente slavo"?

"Da veš, moj gospodar "Il Piccolo" je napisal te dni o teh nesrečnih "jupe-culotte" dolgo-klobasarijo — ah perbacco — kaj pravim... dolg referato, ki je bil dobrodošlo čtivo balneicam iz "Rene". Ni rano še dosti! Sedaj se jezi, ker trde turške novine, da je to francosko hlačno-kilo kopija obleke njihovih žen."

"Saj je resnica! Čemu se pa tvoj gospodar izpodtika na tem?" sem mu odgovoril.

"Rad bi hotel dokazati!" — nadaljeval je Butee — "da nova moda ni niti turška niti francoska, ampak "italiana per eccellenza". Sedaj veš, po kaj sem prišel k tebi."

"Razumem, razumem... hm... ali si bil že pri "nostro Hortis"? Gotovo ti ni vedel pomagati!"

"Ti calato dalle montagne", nimaš pravice sumiti o našem "Professore Hortis" — razljutil se je moj Butee.

"A ker si tudi Ti "professore" — nadaljeval je mileje — "ti pa povem mnenje našega "grande cittadino".

"Hortis pravi, da je Beatrice, ki jo je oboževal "il nostro Dante", nosila neke vrste hlač. Sedaj občuduj me, kako bom izvajal, da so turške hlače le kopija onih, ki jih je nosila Beatrice."

"Kakor veš, je Mohamed, kadar je pisal turški Koran, iskal tudi primerne obleke za turško ženo. Zato se je aboniral na vse modne liste sveta. V enem teh je našel fotografijo Beatrice v hlačah. Po tem vzorcu je krojil turške "jupe-culotte".

"Dosti mi je že takih neumnosti", sem prekinil Butca.

"Ali ne veš" — sem ga poučil — "da v času Mohameda ni bilo še nikakih modnih žurnalov, da niso poznali fotografske umetnosti ter da niso takrat hlač nosili niti moški. Mož in žena sta nosila krilo slično onemu današnjih... kapucinarjev! Vreden si, dragi Butee, svojega imena!"

Še dolgo potem, ko je odšel Butee, sem premišljeval o reporterjih "Piccola".

Karl José.

Države, ki so ločene od cerkve, je v njih večji napredek; dokaz so nam Francija, Italija, Amerika in Portugalska.

Po današnjem časopisju se čita vsak dan o kaki nesreči, kjer vbije mnogo delavcev, a koliko je ljudi, ki počutijo smrt nesreč-nežev?

NA PRODAJ JE

jako dober še ne dve leti star volčje pasme pes. Kdor želi imeti dobrega varuha pri hiši naj se tozadevno obrne do podpisanega

Anton Šmidt,

1916 W. 22. St. Chicago, Ill.

IŠČEM Franc Lozar-ja, doma je iz vaške Kanđarže pri Litiji. V Ameriki je že 20 let. Če kdo rojakov ve za njegovo naslov, naj mi ga naznači.

Franc Dobovšek,

P. O. Box 74 Girard, Ill.

ODVETNIK PATENT

CARL STROVER

(Sobe števil 1009)

140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.

TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostiina, kjer se mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave. delika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženske in zabave.

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbira ur, verižic, družbenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustriran slovenski cenik, katerega pošljemo zastonj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.

Nasledniki:

Derganc, Widetič & Co.

1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov. Incorp.
21. nov. 1909 15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Alojzij Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JA KOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
PLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

ZMAGA SPOSOBNIH.

(Za Glas Svobode.)

Jako priljubljen argument individualizma je teorija, da oziroma zmaga, in kdo od bojevalcev zmaga. Oni so mnenja, da tisti, ki podležejo, zato ponesrečijo, ker niso imeli v rokah ali možganih prave ideje in stvari, s katero bi dosegli zmago; in da tisti, ki zmago iz bojišča odnesejo, in več denarja pridobe le za to zmago, ker so bolj sposobni. Oni nadalje govore, da je to, da gre do šibkejši ob zmago in da so vničeni, neravni zakon; — torej ob tli z njimi brez vsakega usmiljenja. Prebivalci koč in kanalov, vboji ljudi namreč, za to tam stanujejo, ker niso bolj sposobni, in ker si ne upajo in nemorejo živeti in doprinesti boljše stanovanje. Grof Nedelanič posedla krasno, postavno palačo, ker smisel takega moža in njegove duševne in svetovne zmogljivosti zahtevajo, da se tak mož, po naradni postavi vleče in lenobo prodaja na račun drugih po palači in ima vsega v izobilju kar si požel.

Mozart (eden največjih komponistov sveta, Dunajčan. Op. ured.) n. pr. je živel v največji bedi in počiva v nepoznanem grobu. Gutenberg (iznajditelj tiskarstva, op. ured.) je bil od svojega financiranja do kože ogoljufan, in kateri "mecen" je vso tiskarno (prvo sveta) si osvojil po nepoštenim potom in pravil Gutenberg na beraško palico, da je umrl kot menih — prosjak nepoznan.

Andreju Hofer (poznani kot voditelj Tiroleev proti Francozom, op. ured.) je šlo kot gostilničarju tako slabo, da je bilo mnogo ljudi, ki so verovali in za trjevali, da je zato uprizoril upor, da bi si denarno pomagal, in revež je umrl pod krogliami Francozov.

Kepler je bil celo svoje življenje ubog, Pestalocci ni doprinesel do bogatstva in Adam Kraft je umrl poiztavljen in brez vinarja na slami. Jakob Steiner, oče nemške violine, je umrl v bedi in prej od bede in skrbi in talenta zblaznel. Gotovo sam nesposobni ljudje, kateri niso nič imeli in ki niso lepše in boljše usode zaslužili. (!)

Konponist nasproti, ki zloži približno opereto, zasluži hitro denar; fabrikant, ki tja v en dan patentira kako malenkost, in postane iz kaprice ljudi priljubljen in povpraševana stvar, kot n. pr. nove mode klobuk, lep ročaj palice, ovit kadilnik za cigareto — je hitro milijonar in spoštovan in popisan po časopisju. Yvette Guilbert, (priljubljena pariška pevka v kavarni Chantayk, op. ured.) je "naredila" v šestih letih milijon frankov in je dobila za en sam nastop, 25 minut trajajoč v New Yorku 5000 dolarjev.

Jay Gould je bil gospodar neprecenljivega bogatstva in njegova beseda je veljala pri prezidentu kot pri knezih in kraljih.

Jean Paul nasprotno, je bil ubog, je živel zase, v revščini in njegova protekcija ni veljala nič. Najbolj pa bo za pesimiste in današnje kričaje veljala primera, da je n. pr. mormonski "prophet" Brigham Young živel razkošno in kot milijonar umrl, nasprotno je pa Jezus Kristus bil človek, ki ni imel nič in ki je umrl sramotne smrti!

Za te (in takih slučajev je na stotine) moramo torej iskati vzroka v "naravnem zakonu", da zmogljivi in prefriganjši pride iz boja kot zmagalet, kdor pa ni sposoben biti "sposoben", pa mora umreti kot berač. (!) Ta zakon pa potrebuje ene pripombe, katero bom jaz povedal: Od različnih živali in zelišč in cvetice, se tiste nadalje vzdržijo, ki imajo od rojstva najboljše pripomočke, za dolgo življenje. Vprašanje, za kaj ta cvetica prej oveni, in zakaj ona druga še mnogo, mnogo dni venča travnik, je torej odgovor, ker ima boljše pripomočke in boljši položaj, kot njena tovarišica. Torej je tudi pri človeku kriv položaj, v kakih razmerah je rojen in pod kakim sistemom se mora bojevati skozi svoje življenje.

Po noturnem zakonu, ima tisti največ upanja na zmago, ki se najbolj prilagodi položaju in razmeram, ki ga obdajajo. Pri narodu, ki živi od sile in razbojništva, je zmagalet druge vrste mož kot mož, ki je med kramarskim narodom, kjer sila in razbojništvo ne pride tako v poštev, kot fin trgovski, kramarski čut in prevdarek. Če se potem pravi, ubogi ljudje so ubogi, ker si neznajo prilagoditi sposobnosti, se pravi to le, da razmere, v katerih žive, jim ne pripuščajo, da bi prišli v položaj, da bi si tisto sposobnost pridobili ali priborovali. Pri drugačnih razmerah, in pod drugačnim sistemom, bi morebiti si dobili, kar si sedaj nemorejo. Če so današnje življenjske razmere prave, so ubogi ljudje sami krivi; če pa današnje življenjske razmere in če je današnji človeški sistem nepravil, nepravilen, potem se jim godi velika krivica.

Iz Blanchford-Wright-ovih soc. pisem.

SLOVO OD DOMOVINE.

Stojan Kazimirov.

Na vratih je postal, pogledal še enkrat v hišo, podal materi roko.

"Pa zdrav ostani, France, vrni se kmalu iz daljne Amerike!" — Objela ga je in poljubila. "Zdrava, mati" — je odgovoril sin. In po licu, svezem in mladost, so se mu poredile solze. Ni imel France navade jokati; mož ne joče. V trenutku pa, ko se je poslavljaj od svoje drage matere, ko ga je ta objela, morda zadnjič, ko mu je morda zadnjič pritisnila na čelo vroči poljub, tedaj mu je postalo tako strašno tesno pri srcu...

Bog vé, bo mu-li še kedaj usojeno, da vidi še enkrat svoj mili domači, rodni kraj!

"Zdrava, mati" — je ponovil, vzvel v roko potno palico in majhen kovček...

Še enkrat jej je podal svojo roko, še enkrat se je ozrl na svoj rojstni dom.

En videl je tam ob vratih sloveti svojo dobro mater; lasje so jej bili sivi, čelo nagubano, lice so bila polna gub, kakor bi bila razorana.

Koliko je pretrpela samo radi njega! Oče mu je umrl, ko je bil še mlad deček. In od očetove smrti dalje preživljala ga je mati, dokler si ni mogel služiti kruha; vse je žrtvovala zanj. In ob tej misli mu je bilo še tesneje pri srcu...

Obrisal si je z robcem solze po licih, potisnil klobuk na glavo in odšel skozi vas... Tam ob koncu vasi je stala Slokarjeva hiša; velika ni bila, in okoli nje je bil vrt. Tu je bivala Slokarjeva Anica, njegova zaročenka. Potrkal je na vrata in vstopil. Oba sta bila doma, oče in hči.

"Pameten bodi fant, da se vajine želje uresničijo."

S temi besedami mu je segnil Slokar v roko in se poslovil. Anica pa je šla še par korakov z njim.

Tam sredi pota sta se vstavila.

Težko je bilo tudi Anici pri slovesu. Podala sta si roke, vroč poljub mu je tudi zaročenka pritisnila na njegova cvetoča ustna. France pa ni danes zavihtel klobuka po zraku, da bi rekel:

"Adijo pa zdrava ostani, Podaj mi še enkrat roko..."

Težko je bilo slovo od domovine... Darovala mu je ob slovesu še svež šopek cvetov, ki si ga je del za klobuk v spomin. Tako sta se poslovila... In odšla sta vsak na svojo stran. Anica se je vrnila domov, France je nadaljeval svojo pot...

"V moji domovini tako lepo vse cvete", tako si je mislil France. — Bog vé, kako je tam, kamor potuje sedaj. Tu, v njegovi duovini dehtijo sedaj vijolice; po travnikih rastejo trobentice, on pa nastopa v tem lepem, prijaznem času daljno pot, v tuji svet... Spomladi se poslavlja...

Tako je mislil in stopal naprej in naprej. Vsak korak mu je bil hitrejši. In mislil je na prošle dni... Tam spodaj je šumljal takrat potok, prav tako, kakor sedaj. Vse se je odevalo v zeleno obleko... Spomini!

Prišel je do vrha hriba, kjer se je križala pot; vstavil se je tu, ob razpotju, in se globoko zamislil.

V njegovi domovini cvete sedaj vse; ti travniki so, kakor bi bili na novo oživljeni in kakor bi bili posuti cvetkami. Tudi tam leže vsi spomini zakopani... Ni imel časa, da bi se vstavljal; na poti v svet je, a vključ vsemu temu se še lahko vrne nazaj v domovino; še je čas.

Ozrl se je na svojo rojstno vas. Tam, tisti beli zvonik, z zlatim jabolkom na vrhu... Pred cerkvijo pa cvetoča, lepo dišča lipa, slovensko drevo.

Kolikokrat je tam nabiral cvetje za dom. Takrat je bil še deček; sedaj je že zrel mož. Spomini!

In tam doli, na koncu vasi je Slokarjeva hiša z vrtom, sedaj še lastnina Slokarja, kjer bi pa še France lahko postal gospodar!

Kolikokrat je sedel tam za Slokarjevim vrtom v mesečini in opazoval zvezde!... Srečni, presrečni tisti časi. Sedaj pa ni vsega tega več. Potno torbo je moral zadeti na ramo, palico vzeti v roko in posloviti se od svoje domovine...

Hotel si je v daljnem in širnem svetu prisluziti nekaj denarja; odšel je za srečo. Bog vé, kaj mu je usojeno! Bo-li še kedaj videl svojo rojstno vas, svojo rodno hišo, kjer mu je tekla zibel?...

Ne bi bilo torej boljše, da bi ostal v svoji dragi domovini!...

Ne, srce mu ne daja miru!... Še en pogled, potem pa se je obrnil in šel v svet — za srečo.

Težko mu je bilo; rad bi odšel v svet in rad bi ostal doma; slednji pa je odšel...

Tako je bilo Francetovo slovo od domovine...

Maj-Kesin.

TONIKA.

Priredil V. S. Skubic.

Denar dela lumparije.

Delaj dobro za druge, ako hočeš da bo napredek.

Nekateri psi so bolj negovani kakor nekteri ljudje.

Ljudje, ki so kratki v možganih, so dolgi v jeziku.

Ako se nemore ljubiti sovražnika, ni ga potreba zaničevati.

Večina 'business-men' pri vsaki drugi besedi izgovori neresnico.

To stoletje ima proste sužnje; niso pa podnami, temveč so med nami.

Delavec nima nobenih praznikov, in ako jih praznuje, je sam na izgubi.

Lažje je napraviti iz prijatelja sovražnika, kakor iz sovražnika prijatelja.

Ako bi katoliška cerkev učila resnične nauke, ne bi bilo toliko različnih ver.

Ste že premislili, do kake prihodnosti bi prišli, ako ne bi delali težko za vsakdanjo življenje?

So zmiraj dva razreda delavcev — eni, kateri mislijo zase, in drugi, kateri prepuste svoje misli drugim.

Za zunanje oglase ni odgovorno uredništvo ne upravnštvo.

Po navodilu slovenske angleške slovnice, tolmača in angl. slov. slovarja se lahko vsaki priprosti človek angleščine, kakor jo v navadnem življenju rabi, priuči, kar je v tej deželi nujno potrebno, ako hoče imeti kak boljši posel in neodvisno živeti. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.

Priporoča se rojakom v **SHEBOYGAN WIS.** grocerijsko prodajalno H. Gerlach, kateri jo vodi že čez 12 let nad vse zadovoljstvo odjemalcev. Naročila na dom vozi Frank Pangarcer.

H. GERLACH & CO.

Trgovci

blaga, grocerijskih potrebščin, moke in živeža

2201 N. 15th ST. SHEBOYGAN, WIS. Telefon 630 White.

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8066.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon Canal 1439.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT Martin Nemanich, GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicagu je J. F. Bolek-ova, kjer se toči izborna Schütz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge pijače 20c. Večerja s pijačo samo 15c.

Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK

1870 Blue Island Avenue vogal 19. ul.

SLOVENCİ POSEČAJTE "Little Bohemio"

kjer se toči izborna importirano pilsensko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen poser se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

Gostilna "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22 JOHN MLADIČ.

GOSTILNA

J. J. Vodak in sinovi

1825 Loomis St. cor. 18. Place

Dvorana za zabave in zborovanja.

Tel. Canal 1386.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE v NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

M. Washington... 3. maja 1911 | Argentina.....17. maja 1911
Laura..... 10. maja 1911 | Eu enia..... 24. maja 1911

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHIŠTVOM

1907 Blue Island Ave., Chicago

TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu: od 8.—10. ure predpoludne od 1.—3. ure popoldne in od 6.—3.30 ure večer.

V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav ujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Našo trgovino priporočamo Slovincem že trinajst let in povsod so zadovoljni z našim blagom.

Pavabimo vas, da si ogledate našo

spomladansko zalogo oblek kot:

Moške površnike \$7.50 do \$25.00
Moške spomladanske obleke \$10.00 do \$30.00
Moške obleke za mlade \$7.50 do \$20.00
Deške spoml. obleke \$2.50 do \$10.00

Odrpito vsak večer, izvzemši sredo in petek do 9 ure.

Odrpito v nedeljo dopoldne.

Vogal Blue Island Avenue in 18. cesta.

Jelinek & Mayer, lastnika.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LADER

MAGNET

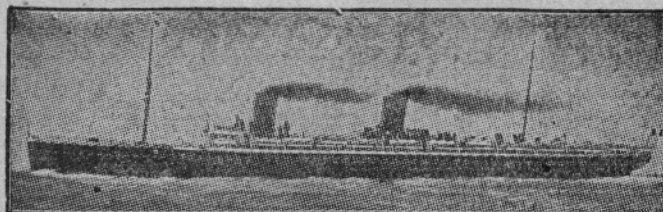
GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Compagnie Generale Transatlantique

Potniki tretjega razreda dobivajo brez plačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi, La Provence.....30.000 HP | La Lorraine.....22.000 HP
La Savoie.....22.000 HP | La Touraine.....20.000 HP
Chicago, nov parnik.....9500 HP

Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City
PARNIKI ODPLUJEJO VSAK ČETRTEK.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI.

glavni zastopnik za zapad, na 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

RAZNO IN DRUGO

Vrednost časopisa. "Vossische Zeitung" je kupila frankfurtska banka za svoto 7,300,000 mark. "Vossische Zeitung" je eden najstarejših nemških časopisov.

Garibaldijev nečak poveljnik meksikanskih insurgentov. Giuseppe Garibaldi, sin Ricciotija Garibaldija, se bori sedaj, odkar je izbruhnila ustaja v Meksiku, na strani insurgentov in sicer ko to pišemo je ujet od Diazovih čet.

Škof pojde v Ameriko? — Po Ljubljani krozi govorica, da hoče ljubljanski škof iti v Ameriko in da si je že preskrbel potni list. — "Slov. Narod" pristavlja: Želimo mu srečen pot in upamo, da bo tam ostal. Veliki poglavar A. pačev, nekdanji strah vseh belokozcev, "goreča šnopsflaša" je prevzel vodstvo priprav za dostojen sprejem ljubljanskega škofa.

Spovedna tajnost. Iz Rima poročajo: Tu je prestopil jezuit Verdesi, ki je bil določen za kurijsko društva, k metodistom. — Vatikanske kroge je ta prestop zadel strašno hudo še huje pa je Vatikan zadela izjava tega jezuita, ki jo je izdal in v kateri pravi, da ga je njegov spovednik in papež sam pregovoril, da je pod zatrdilom, da ostane to spovedna tajnost, izpovedal o petih duhovnikih glede njih modernističnega mišljenja. Spovedne tajnosti pa potem ni držal niti njegov spovednik, niti papež sam, marveč so uvedli v Vatikanu proti onim petim duhovnikom strogo preiskavo in jim vzeli tudi službe. Jezuit Verdesi pravi, da ga je zlasti ta nepoštenost in to sleparsko izkoriščanje spovedne tajnosti pripravilo do prestopa. Katoliška morala!

Globa radi govora v spomin Ferrerju Lani je govoril v spomin Ferrerju v Gradcu pisatelj Rudolf Grossmann. Radi tega govora se je vršila v Gradcu 8. aprila kazenska razprava proti Grossmannu; obsojen je na 300 K globe, češ, da je hujskal ljudi k dejanjem, ki so v navskrižju z zakoni.

Na smrtni postelji priznal štiri umore. Sredi februarja t. l. so pripeljali v neko bolnišnico pri Göttingenu nekega 40 let starega Italijana. Pri njem so našli potno listino na ime Luigi Zambieri in potrdilo invaliditete, ki se je bilo zdalo na Šleskem. Kmalu nato, ko so ga prinesli v bolnišnico, je mož umrl. Na smrtni postelji pa je priznal, da je v času med 16. aprilom in 31. oktobrom l. l. izvršil na Šleskem 3 umore in 1 po 31. oktobru v Harzu. Nadaljnih podrobnosti ni mogel več povedati. Sedaj proizveduje državno pravdnistvo koliko je resnice na tem priznanju.

Goljufija s pomočjo finančnega ministrstva. Na originalen način je neki goljuf ogoljufal nekega pariškega juvelirja za 20,000 frankov. Elegantno oblečen je prišel k zlatarju Louchetu ter se mu predstavil kot uradnik francoskega finančnega ministrstva. Povedal je, da hočejo neko visoko osebo z malim darom iznenačiti. Tujec si je ogledal več dragocenih prstanov. Izbral je pet najlepših komadov ter je prosil juvelirja, naj nese eden od juvelirjevih nastavljenec z njim prstane v finančno ministrstvo, da oddelni načelnik izbere prstan, ki ga bo kupil. Juvelir je ukazal nekemu svojemu mlademu asistentu, naj nese prstane v majhnem kovčegu v ministrstvo. Oba sta prišla v ministrstvo. Tujec je pozdravljaj slugo, naskar so mu tudi ti odzdravljali. Tako je prišel s svojim spremljevalcem v neko čakalnico. Tam je prosil mladega moža, naj sede, sam pa je šel skozi neka vrata ter se kmalu nato vrnil. Svojemu spremljevalcu je povedal, da je oddelni načelnik ravnokar zaposlen in da ne more nikočar sprejeti. Prosil je spremljevalca, naj mu da kovčeg, da pojde sam k načelniku, ker ta hoče, da bi ostala stvar tajna. Spremljevalec mu je seveda popolnoma zaupal ter mu dal prstane. Čakal je in čakal... ministerijalni uradnik se pa ni več vrnil, temveč je šel v drugo čakalnico ter od tam s prstani pobegnil. Juvelir čeni svojo škodo na 20,000 frankov. Policija ni ma sledu b goljufu.

Oddeljenost solnce od zemlje. Mnogokrat je bilo že povedano, koliko približno je oddaljeno solnce od zemlje. Arthur Hinks trdi sedaj, da znaša oddaljenost 149,228,000 km; dosedaj se je sodelo, da je oddaljenost večja.

Lakota je zavlada v Irkutski guberniji na Ruskem. Pojavile so se tudi razne nevarne bolezni. — Vlada sicer pomaga, ali žita je le vedno premalo.

Desetleten otrok z alkoholom zastrupljen. V torek 14. aprila ob 6. zvečer je naročila v Trstu v ulici Canova št. 11 stanujoča Albina Rizzi svojemu sinu Arturju, da naj gre v mesnico po ¼ kg mesa. Dečku pa se je zahotelo po rami in je izdal od matere mu izročeni denar za rami, ki ga je tudi kupil. Kmalu pa ga je začelo viti in slabo mu je bilo tako, da so morali poklicati zdravnika, ki je konstatiral, da deček ni samo totalno opit, marveč da se je tudi z alkoholom zastrupil.

Zakaj je klerikalcem vera dobra. "Rd. Prapor" iz Ljubljane piše: Takozvana jugoslovanska krščansko-socialna zveza, kateri načeljuje deželni odbornik dr. Zajc, je razpela svoje mreže posebno čez volilke drugega razreda. Kljub vsej svetosti zakona se včasih zgodi, da mož ne soglaša popolnoma s terciarstvom svoje žene. Zato so se pa vrle krščanske članice dogovorile, da bodo kontrolirale svoje može in sicer tako: Če bi bil mož te ali one članice liberalen kandidat, mora žena od njega zahtevati, da ji prinese — spovedni listek. Najbrže imajo spovedniki nalogo izpreobrniti take grešne duše. En tak kandidat menda izmed vseh je imel vendar toliko korajže, da je pobegnil iz hiše, ko ni imel doma ljubega miru. Če ima rdeči listek ali ne, nam ni znano; in če ga ima, tudi ne vemo, kje ga je dobil.

Za delavce v Italiji. Podjetniki, ki izvajajo v Italiji državna dela, zelo izkoriščajo svoje delavce. Italijansko ministrstvo javnih del hoče to onemogočiti in je izdelalo določila, ki se jim morajo podvreči podjetniki, ki tekmujejo za dobavo državnih del. Delavci morajo dobiti najmanjšo plačo, ki jo določijo krajne delavske organizacije skupno z zvezami podjetnikov. Kjer takih organizacij ni, velja kot najnižja plača tista, ki jo določi državna režijska. Delovna doba ne sme presegati dnevno 10 ur. Prepovedan je trust. Podjetnik ne sme neposredno in tudi ne posredno dajati delavcem stanovanja ali hrane, izvzemši, če to delavci sami predlagajo in če potrdi cenik ministrstva javnih del. Dnevna plača se ne sme nikdar izplačevati po gostilnah ali po podobnih prostorih. Globe se morajo nakazati delavski pomožni ali pa deželni invalidni in starostni zavarovalnici. Če podjetnik odlašal izplačevanje plač čez krajno običajni čas ali če plača pod višino najmanjše plače, lahko uprava javnih del sama izplača plače, ki jih odtegne podjetniku. Vsak prestopok se kaznuje v vsakem slučaju s 100 lirami. Če podjetnik kljub svari lu zniža plačo pod predpisano višino, ga lahko za tri leta izključi od vsakega po državi oddanega dela, če se to ponovi, se izključi za vedno. Vsa določila morajo biti nabit na vidnem mestu.

Grof Sternberg ne bo več kandidiral. Svojim volilem je poslal ganljivo pismo, v katerem pravi, da ga je sovražila vsa zbornica in so se vsi bojevali proti njemu, — celo dvor. Sicer, pravi grof Sternberg v tem pismu, "sem vsikdar vršil svojo dolžnost in bo ime moje zavzemalo častno mesto v parlamentarni zgodovini." S Sternbergom izgine iz poslanske zbornice tipična prikazen eksaltiranega grofa, ki je s svojimi dvotipi večkrat zabelil suboparne parlamentarne razprave in s svojimi govorniški figurami vzbujal viharje veselosti. Posebno socialiste si je bil večkrat privoščil, ki so po njegovem mnenju pravi varovanci dvora. Ker je v svoje govore rad vpletal dvor in krono, ga je predsednik večkrat poklical na red. Sicer je s svojo fino ironijo in zafrkavanjem povedal marsikatero bitko resnice in bil vsekor eden onih redkih govornikov, ki jih je poslušala vsa zbornica. Pripadal ni k nobeni politični stranki, a po svojem mišlje-

nju je bil konservativnega in patriotskega mišljenja. —

Kaj je stala tiskarska pomota. Minolo je že 200 let, ko je neki angleški založnik natisnil sv. pismo, in potem je imel smolo, da je pregledal neki tiskarski pogrešek, ki je v svoji vrsti morda edini. Sedma zapoved se je namreč v omenjenem sv. pismu glasila: "Poželi blago svojega bližnjega." Ako bi se danes kaj takega pripetilo, bi to ne pomenjalo mnogo. Na primernem mestu bi se omenilo seveda zelo neljubo tiskovno pomoto. Ali pred 200 leti niso o tej stvari razumeli šale; vmes je posegla oblastnija in je nesrečnega založnika kaznovala z globo 300 funtov šterl., ker je v svojem sv. pismu pozival na poželjenje po tujem blagu, 300 funtov je okoli 7000 K, ki je za tedanji čas bila zelo visoka svota. Razum tega so tudi uničili vse izvode, tako da se lahko reče, da ni še nikdar kak založnik tako drago plačal tiskovne pomote, kakor omenjeni, ker je izpustil besedico "ne". Od te uničene izdaje sv. pisma, se je kolikor znano, ohranil samo en izvod, ki se nahaja sedaj v britanskem muzeju. —

Slovansko šolo ustanove v Belemgradu. Poučevali bodo vse slovanske jezike in vršila se bodo predavanja o kulturnih razmerah Slovanov.

Pogreznjeno mesto. Iz Londona poročajo od 5. aprila: Nenevadno močna visoka plima je bila ob Suffolkskem obrežju in je odplavila sipine, tako da stoji danes hiše tik ob vodi, dočim so stale prej še 150 metrov daleč. — Čudno je pa, da so valovi pri tem odkrili ostanke starega, deloma v morje pogreznjenega mesta Dunwich, kjer so našli na stotine srebrnih in zlatih novcev in vsakovrstnih okraskov. Mnogo novcev je še iz rimskega časa in iz 7. stoletja, ker je tukaj stoloval Sigebert, kralj vzročnih Sasov. Najdeni predmeti so baje velike vrednosti.

60.000 novih zvezd. Med mnogimi predmeti s katerimi je Andrew Carnegie obdaril znanstvene zavode, so nahaja tudi novi teleskop, ki ga je Carnegie poklonil observatoriju na Mount-Wilsom v Kaliforniji. O tej priliki omenja "Times", da so astronomi tega observatorija odkrili že okoli 60.000 novih zvezd in nade je, da s pomočjo novega izvrstnega teleskopa znatno poraste to število.

Kabel med Nemčijo in južno Ameriko. Minoli mesec je parnik "Stephan" dovršil polaganje kabla (podvodni brzojav) od Monrovia v Pernambuco. Ta kabel, ki služi spoju med Južno Ameriko in Nemčijo, je dolg 11.000 kilometrov in je bil otvorjen prve dni m. m. Kabel pričinja v Emdenu in ima svoje postaje v Santa Cruzu na Tenerifi in na zapadni afriški obali pri Monrovia. — Polaganje kabla in prirejevanje njegovo je trajalo dve leti in pol.

Sredstvo proti tuberkulozi. — Iz Berlina poročajo, da je pariški bakteriolog profesor dr. Doyen iznašel novo sredstvo proti tuberkulozi. O tem novem sredstvu je došla vest v javnost še le sedaj, ko je Doyen to sredstvo vsestransko poskušal na mnogih bolnikih. Novo sredstvo nosi ime "Mytohsine". Do sedaj so to sredstvo poskušali na 2080 tuberkuloznih bolnikih, a od teh da je povsem ozdravilo 1339.

Leteči peklenski stroji. — Iz Londona poročajo: Znana Löwinger White izdelujeta z orožnim tehnikom Maximom male letalne stroje v vojaške svrhe, ki bi mogli nositi v zraku neizmerne množine razstreliva. Pri celi stvari se gre za napravo pedenta k potom brezžičnim tokom vodljivim podmorskim čolnom, na katerih seveda ni moštva in ki v bližini sovražnih ladij izpraznijo na morsko dno velike množine dinamita ter tako povzročajo pogubo sovražnim ladijam. Enake stroje mislijo izdelati omenjeni trije, seveda kot letalne stroje.

Delavci, širite svoje glasilo "Glas Slobode"!

Posebna razprodaja za mesec maj.

NE PREGLEJTE RAZPRODAJE.

Tako nizkih cen še ni imela naša velika prodajalna.

RAZPRODAJA VEZNENE IN ČIPKE.

40 INČ ŠIROKA VEZNINA, na razpolago veznina z lepimi okraski; navadna cena \$1.25, yard sedaj samo50c

3 DO 3½ INČ ŠIROKA VEZNINA, z lepimi slikami, navadna cena kosu 5 in 6c; pri tej razprodaji yard samo3½c

PLATNENE TORCHON, veznine narejene na roko, 2½ do 4 inč široke; navadna cena 8 in 10c; pri tej razprodaji samo3½c

NORMDIJSKE VALLENCIEMES ČIPKE 3 do 5 inč široke; navadna cena 10 do 12½ et.; sedaj yard samo4c

FRANCOSKE ČIPKE, obrobljene fino; 1 in pol do 3 inčev široke; navadna cena 5 in 8c; pri tej razprodaji samo, yard2c

NOTHINGHAM ČIPKE, bele, jako lepo okrašene, 18 inč široke; yard pri tej razprodaji samo25c

1500 YARDOV RAZNIH ČIPK, fino ročno delo in dobrega materiala, vredne do 35c, pri tej razprodaji samo, yardu10c

27 INČ ŠIROKA VEZNINA, krasni okraski, navadna cena 50c, pri tej razprodaji samo29c

72 INČ ŠIROKE VEZNINE, z bulgarskimi okraski; ročno fino delo in dobrega blaga; zadnje moderne barve; navadna cena \$1.25 sedaj yard samo50c

Oglejte si našo zalogo moških oblek!

Za Tvoje dobro bi mogel priti in si ogledati v pritličnem oddelku veliko zalogo moških oblek, zadnje mode.

MOŠKE \$15.00 OBLEKE ZA \$9.89. Te obleke so zadnje spomladanske mode, fino blago, lepo in trpežno delo, krojaško ročno delo, d 35 do 42 veliksti, navadna cena \$15.00 — sedaj samo\$8.95

MI SMO RAVNO PREJELI 500 "BUSTER BROWN" OBLEK, lepo črtane, vse velikosti, od 4, 6 in 8 leta; narejene iz modrega serges blaga; navadna cena \$2.50, 3.00 in \$4.00, pri tej razprodaji samo\$1.95

Najboljšega želite, kadar gre za Vaše zdravje; zato si omlite Severovih zdravil

Pogled v vaše zrcalo

vam pove če je vaša kri nečista, redka ali oslabela. Vsa kri je bila nekdanj čista in lahko postane zopet taka, če se uživa

SEVEROV

KRIČISTILEC.

Dober spomladi . . .
dober vsako dobo.

Pravo krvno zdravilo za vsakogar: moškega, ženske in otroka. Grdilni priči, tvori, opahki, bu-le, uljesa, žive rane, ogrei in razne kožne bolezni izginejo, če se to zdravilo uživa po navodu o porabi. Napravljja čisto, obilno kri in daje moč telesu.

Cena steklenici \$1.00.

Na prodaj v lekarnah. Zahtevajte Severovih Zdravil in glejte, kar zahtevate. Naša zdravila imajo navodila tiskane v slovenskem jeziku.

Pokvarjeni živci

se razkdevajo v nespečnosti, razdražljivosti in splošni potrtosti.

Severov Nervoton

se je izkazal od velike koristi za onemog'e, nervozne in pretegnjene moške in ženske. Deluje naravnost na živčva središča, povrača je zdravo prejšnostanje. Dolar steklenica.

Dobrovoljnost

je predvsem posledica dobre prebave; z obojim boste oblagodarjeni, ako uživate

Severov

Žilvljenski Balsam.

Izborna spliva na jetra, želodec in čreva, na ta način, da sa zápeka, jetrna boleat, neprebavnost, želočnica in slične neprilike uravnava. 75c steklenica.

Po brezplačen nasvet pišite na naš zdravniški oddelek.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Luteranska doba na Slovenskem.

Spisal dr. K. Slanc.

I.

Pri nas se včasih še govori o tem, da smo Slovenci bili nekaj luterani, in da so bile tedaj tudi velike kmečke ustaje. Ker je ta doba najlepša slovenske zgodovine, in o isti pa naši duhovniki ne govorijo in ne pišejo radi, jo hočemo v kratkih potezih tukaj popisati in to na podlagi tedanjega gospodarskega razvoja. Razumevanje gospodarstva kakega časa razjasnivali tudi takratne dogodbe. Ljudje se ne bijejo v prvi vrsti za kako vero in ne bijejo se za kakega kralja; vsaki ustaji, vsaki vojski med narodi je podlagi kako gospodarsko nesporazumljenje, ali težnje gospodarskih strank. — Da lože gospodarsko stanje razumeva ob času luteranstva na Slovenskem in kmečkih ustaj, treba je narisati v kratkem zgodovino gospodarstva pred 15. stoletjem.

Po razpadu velike rimske države pred kakimi 2000 leti in po nastopu krščanske vere so se selili razni narodi proti današnjem Italijanskem, Grškem, Španskem in Francoskem. Vsa Evropa je bila tedaj več sto let veliki bojni tabor. Bojne čete, kar jih je bilo preveč v Aziji, privihrale so v Evropo iskat novih selišč. Te so prejšnje prebivalce Evrope podile proti jugu in zapadu, in tako je nastalo združenje v nove narode. Ob tej selitvi narodov pridemo tudi mi Slovenci v naše kraje ter zasedemo tudi dosti sveta v krajih zdaj že nemškega sveta. Ko se seljenje ustavi, začnejo posamezne čete poljedelstvo kot trajno delo. O ropu se ne more dolgo živeti. Močnejše, v vojskovanju vajene čete, pa si podvržejo manjše, ali že mirno v poljedelstvu živeče in se postavijo tako gospodarjem istih. S tem podvrženjem se začne prvo zgodovinsko državno življenje po Kristu. Zmagovalci si razdelijo zemljo in podvržene ljudi in jih vladajo. Ti postanejo plemenitaši, in iz njih se voli kralj. Podvrženi morajo polje obdelovati, ti so kmetje. Ti se vežejo na svoje gospode s tem, da dobiyo nekaj zemlje proti temu, da delajo gospodi tlako. To gospodarstvo nahajamo v vseh prvotnih državah. Tudi pri Rimljanih. Grških začetkoma, ko državno življenje započnejo dolgo pred Kristom. Pri teh postanejo pa tekoni časa novo podvrženi narodi sužnji. (Suženj nima nobenih pravic, tlakar pa vsaj nekaj po gospodarjih priznanjih.) Par sto let pred Kristom pa se razvije iz rimljanskih sužnjev tlakarstvo, kakor po Kristu na Nemškem, med Slovani in med Romani. — Rimljani so dosti mest pustili tudi izven Italije. Ta mesta so med navedeno selitvijo narodov skoraj popolnoma propala. Le v Italiji jih je nekaj ostalo. Novo nastale kmečke države niso začetkoma se imele in mogle imeti meščanstva. Ščasom, ko se je razmerje med gospodo in kmeti že uveljavilo, in se delo v kmetiji že razvilo, ko je že precej zemlje obdelane, pridejo iz raznih krajev tuji kot trgovci, ki prinašajo razne stvari v zameno. Ti se med kmeti kot trgovci naselijo. Začetkoma si kmet sam vse napravi, kar mu v pohištvo in orodja potreba. Ženske tkajo in delajo obleko. One tudi napravljajo medicino in pivo. Ali ko katoliška cerkev med narodi nastopi, se sezdajo graščine in samostani, torej kraji, v katerih se več ljudi shaja. Tam, kjer je vojvoda ali kralj imel svoj dvor, tam posebno, ali kjer je bila kakšna posebna čudežna cerkev, ali dvor kakega škofa, tam okoli so se naselili trgovci in rokodelci in tako so nastala mesta in meščani kot tretja vrsta ljudi. Tam so se tudi zdaj vršili semni. Ta mesta nastajajo na Nemškem šele v času od 8. do 12. stoletja. V tem času se moramo malo ozreti, da lože razumemo nastop luteranstva ter kmečkih ustaj v 16. stoletju na Slovenskem.

Poglejmo to življenje Nemecev ter Slovanov v obliži Nemecev. Kmetije so bile v 8. stoletju že toliko osnovane, da se je že precej redno gospodarilo. Ljudij ni bilo dosti, zemlje veliko. Nekaj obdelane in vso še ne obdelano zemljo obdržali so si vojvodi gori navedenih zmagovalnih čet. Dru-

go so razdelili med svoje spremstvo, med ljudi svoje vojaške čete; nekaj zemlje je ostala skupna last podvrženih, nekaj so jo le-ti dobili razdeljeno v manjše kose. Ti podvrženi so morali delati, drugi so gospodarili. — Ti manjši gospodje so bili razdeljeni po vseh krajih, tako da so lahko nadzorovali kmete in urejali delo. Ti gospodujoči ljudje so imeli precej zemlje sami. To zemljo so imeli tako v svoji roki, da so bili sicer prosti gospodarji iste, ali so jo morali najstarejšemu sinu po smrti zapustiti. Če sina ni bilo, prišlo je dotično posestvo v roke kralja, vojvode nazaj, ki ga je zopet drugemu dal. Ta posestva so bila velika. Ti veleposestniki niso začetkoma svoja veleposessva sami po tlakarjih obdelali, dajali so jih kmetom v uživanje proti odrajtovanju živil, dela in službovanja. — Razvilo se je tudi med kmeti in veleposessniki razmerje, da je posestvo, ki je bilo kmetu, in je gospod le bil višji lastnik istega, dokler je kmet živel, bilo kmetu do smrti v uživanje prepusteno, in je moral plemenitaš po kmetovi smrti ga njegovemu sinu dalje v uživanje prepustiti. Kar je bilo skupne lasti, uživali so kmetje in veleposessniki skup. Za vse te dobrote morali so kmetje zidati graščinska poslopja ter storiti vse drugo za plemenitaša. Istega so morali kmetje živeti. Oddajati so mu morali od svojih pridelkov, kolikor je hotel. Ščasom so se te davščine določile. Ali gospodje se niso zmiraj teh določil držali. Grajski pisarji so pisali knjige, v katerih so bila zapisana posamezna kmečka zemljišča, pa tudi dolžnosti kmetov. (Iz teh so nastale današnje zemljiške knjige pri sodiščih.) To gospodarstvo se zove naturalno-fevdalno gospodarstvo. V tem gospodarstvu se ni bil denar sredstvo izmenjave, ampak pridelki polja, hoste — voda. V tem bolj rednem življenju se je kmet pomnožil. Treba je bilo dobiti za več ust hrane. Začeli so krčiti veličanske hoste ter delati iz njih polja, travnike, ter so se iste razdelile, kakor že prej obdelana zemlja. Nekateri kralji, kakor Karol Veliki (768—814) je sam s svojimi kmeti urejal kmetijstvo na svojih veleposessvih. Bil je najboljši urejatelj srednjeveške velike kmetije. Imel je veličanska posestva. Na vsakem teh imel je svojega valpeta. Ti valpeti so dobili od kraljev precej pravice, oni so kralja namestovali. Tako so nastali močnejši grofi iz takih valpetov, ker so se postale začetkoma prekljeno jim dane pravice njim in njihovemu rodu lastne. Ali tudi drugi veleposessniki so si prideli različna imena, ki so plemstvo označevala. Marsikateri teh plemenitašev pa je tudi pozneje nastal iz kmeta, ki je bil dosti prebivan, da se je v kraljevi službi kot valpet, obogatel, ali pridobil kako pravno veleposessvo potom ženitve, ali v zvesti ali nezvesti službi. Tudi služabniki družih veleposessnikov so v službi istih obogateli ter pridobili veleposessva ter se v plemenitaše spremenili. Kdor je bil premetenejši, tisti je zlezel naprej, in ko je bil na konju, ga je silovitost držala ter mu pomagala množiti premoženje. Pripomniti je še tudi, da cest ni bilo, da je bilo težko obveščanje. Bilo je tedaj vse tako, kakor je močnejši človek hotel. Kar je meč in moč hlapcev premogla, to je bilo pravo. Kralji so bili z malimi izjemami zadovoljni, da so jih velikaši v miru puščali ter jih priznavali kot kralje.

(Dalje prih.)

KRISTUS IN DANAŠNJA DOBA.

Razum, svobodno mišljenje, je bilo torej tisto, ki je prineslo novo življenje v narode, ki so bili zaostali v veri in molili bogove, namesto da bi bili mislili. Filozofija in veda sta šla vedno z roko v roko v boj proti tmi, ki je pretila uničiti človeka, kajti človeška kultura se je ustavila, ko je začel človek verovati, kajti ko je začel verovati, je nehaj misliti. V era je prva in glavna ovira vsakega napredka, ker moti človeka

z mislijo, da ima resnico, ko je nima. Boj med mislijo in vero je star toliko, kakor človeška kultura, zmagovala je misel, veda, filozofija, zmaguje danes in bo zmagovala, dokler ne reši človeka iz zmot vere, iz religije, ki so prva ovira vsakega napredka. V svobodnem mišljenju, v vedi in filozofiji, je videla vsaka religija svojega največjega sovražnika, zato je šla proti vsakemu svobodnemu mišljenju v boj s tem, da je prepovedala svobodno misliti ter zapovedala slepo verovati — in s tem, da je obsojala, žgala, preganjala, trpinčila ljudi, ki so si upali svoje misli in govoriti. In, ali ni hotel to Kristus odpraviti?

V srednjem veku so ljudje verovali, da imajo resnico in 1000 let se ni ganila kultura naprej. Ko pa je prišlo prenovljenje, renesansa, v 16. stol., je cerkev neumorno sežigala ljudi, ki so prišli z novimi iznajdbami, toda veda je šla svojo pot, dokazala je veliko zmotu, ki so v nji živeli narodi toliko let, in slab znak je za narode današnjih časov, da še hočejo verovati. Cerkev uči o začetku sveta, kakor si so bili bajko izmislili stari Judje, in danes se je morala že umakniti prirodoslovni vedli toliko, da pravi, da kakor je v bibliji, ne smemo vzeti dobesedno. Seveda, saj je takoj med prvimi besedami sv. pisma zapisan nesmisel: prvi dan je bog ustvaril svetlobo — četrti dan pa solnce in zvezde, mi pa vsi vemo, da ni svetlobe brez solnce. Toda katoliški filozofi trdijo še več in pravijo: ignorabimus, t. j. nikoli ne bomo vedeli. Da, nikoli ne bomo vedeli, od kod in kako je svet, a oni govorijo, da vedo in ljudje verujejo. Ko bi torej vsi ljudje verovali — in to hoče vesoljna cerkev — ne ganila bi se človeška kultura za eno ped naprej. Ključno nam, da ne bomo vedeli, zato da bi verjeli njim. Da, trdijo celo, da moramo verovati zato, ker ne vemo. Ali moram verovati zmotu zato, ker ne vem resnice? Ali nisem zato tu, da resnico iščem? Še več hočejo. Pravijo: verujem, ker je nesmisel. Torej čim večja neumnost, tem bolj bi morali verovati, kajti tu je največja nevarnost, da bi se nam zdelo le preneumno. Zato imajo svoje verske "skrivnosti" sveto-tajstva, nam nerazumljiv jezik itd. Mi pa pravimo nasprotno: ravno zato, ker ne vemo, ne smemo njim verovati, ampak misliti. Ovine so zato tukaj, da jih premagamo, pravi Emerson, in jedna ko lahko rečemo: vprašanja so zato tukaj, da jih premišljamo. To je namreč edino vredno mislečega človeka, vsaka vera pa je za človeka ponižanje.

Zato je zapel pred kratkem umrl italijanski pesnik Carducci himno satanu, kot duhu nevere. Staroklasična religija, grška in rimska satana ni poznala, to je izmišljotina srednjeveškega katolicizma, satan je imel biti strašilo za vse tiste, ki mislijo. Danes že nihče ne veruje na to strašilo, ljudje mislijo bolj in bolj, verujejo manj in manj. Rekel bi, da je v tem merilo razumnega človeka: veruješ vse, ne misliš nič, misliš vse, ne veruješ nič. V tem raste in pada človek: misel dviga, vera uničuje človeka; dva pojma si stojita nasproti: človek ali bog? Stirner pravi: moja stvar ni ne stvar boga niti mojega bližnjega, ampak je samo moja, t. j. bog skrbi zase, moj bližnji zase, jaz zase. Zakaj bi mi skrbeli za boga? Kaj potrebuje od nas? Kaj mu moremo dati? Nič! Človek je torej sam sebi namen, bog pa je namen tistih, ki si z njim služijo denar. Pojem človeka zmaguje. In to vse so vendar Kristusovi nauki, katere je rimska cerkev in današnja vlada zaobrnila po svoje.

Tako gre človek po tili poti med vprašanji življenja. Ne vemo, res ne vemo, a tudi verjeti nečemo. Verjamejo samo to, kar vemo. Ko je to jasno, gremo naprej, kajti v svesti si nismo, da je prav, kar vemo. Boljše je večno misliti, nego enkrat verovati, kajti le v tem je mogoč napredek ljudstva. Videli smo, da je bila vera največji sovražnik napredka in je še danes in bo toliko časa, dokler si ne bo človek, odgovoril na vprašanje: "Zakaj smo tukaj?", kratek odgovor: "Zato,

da mislimo. Vse drugo pa bo posledica mišljenja, kajti spoznal bo človek, da je sam sebi namen, da je njegovo vprašanje prvo in glavno vprašanje, da mu ni treba skrbeti za boga ampak za sebe, da je vsejedno, kako se ima bog v nebesih, dokler se imajo ljudje slabo na zemlji zato, ker skrbimo za druge in ne zase, spoznal bo, da je ureditev pravega življenja na zemlji njegov edini cilj življenja in še marsikaj bo spoznal misleči človek. In lahko gledajo tisočletna vprašanja na njega; ni ga strah. Rešena niso bila, morda nikdar ne bodo, a reševal jih bo, kajti to daje smisel življenju, ker po tem se ravna življenje. Človek bo našel sam sebe, v sebi, v svetu in v življenju in lahko se bo on ironično posmehal: Zakaj smo tu!" Zato da skrbimo skupaj za skupni blagor svoj. To pa je mogoče le tedaj, kadar mislimo. Misel je luč, ki vodi naprej.

Razvoj človeštva gre naprej in slediti mu je treba, ne sledi pa mu narod, ki veruje, kajti on se je ustavil pri svojem bogu, pokleknil je in molil. In mi hočemo naprej z razvojem. Ne klečite več, ne molite! Nič vam to ne pomaga: za svojo srečo pojdite in pustite malike in njih služabnike, ki pripovedujejo vam čudne zgodbe o njih. Verujte, da ne vedo, kakor vi ne veste in da bi niti oni ne verovali, ko bi ne šlo za denar. Komedijant se je postavil ob hrumeči cesti, glasna so njegova usta, v srečo se smeje tistim, ki mu verjamejo.

Kristus je rekel skoro pred 2000 leti: Posihmal ne boste molili boga ne na tej ne na oni gori, ampak v duhu in v resnici; danes pa imamo milione cerkva in zupnišč in molimo vse preje nego boga v duhu in v resnici, kajti naša sedajna vlada in duhovščina je prav kakor tista židovska. Kristusov nauk so danes "kristjani" tako spreobrnil, da blagoslovljajo uboje, vojske, zbiranje denarja itd.

Zakaj se pa mi upiramo proti nanku Kristusa, kot ga nas 1911 uče naši farizeji. Zato, ker v njem ni nič kristjanskega, ker kristjanstvo tudi tam ne more biti, kjer vlada hijerarhija, t. j. duhovništvo, ki je postavilo svojo posvetno moč in iskalo le svoj blagor in nas vzelo za molžno kravo.

In če bi danes Kristus se pojavil in začel zopet učiti svoj lep nauk o bratstvu, svobodi, enakosti, in da je svet za to tu, da se vsi vesele na njem življenja, kaj se ga ne bi, (rečimo da bi se pojavil) v "svobodni" Ameriki, elektrizirano prvi teden? Bi tukaj z takim revolucionarjem čakali tri leta?

(KONEC.)

SALOON
z lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,
2348 Blue Island Ave. Chicago.

ITALIJO
IN
ADRIJO
po stari in zanesljivi
Cunard črti
vstanovljena 1840.

Ogrsko-ameriška pastrežba
Iz New York-a v Reko via
Gibraltar, Genovo, Napoli
in Trst

Novo moderni parniki na dva
vijaka.

Posebno izbrani za to plovbo.
SAXONIA - - 14.270 tonov
CARPATHIA - 13.600 tonov
PANNONIA - - 10.000 tonov
ULTONIA - - 10.400 tonov

Do Reke in Trsta samo \$50
CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.
S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.
or Local Agents Everywhere.

M. KARA
1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati
svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuče.

INFLUENZA

Pravi "Pain-Expeller" se je izoborno izkazal pri nastopu zavrata ne influence.

Glavni pogoj je seveda, da se ga rabi pravočasno, predno nastopijo komplikacije z pojavi vročinske mrzlice.

Prva znamenja so navadno bolečine v glavi, v ušesih, mrzlica, šumenje v ušesih, splošna oslabelost vsega telesa, utrujenost v nogah in stegnih.

Ne odlašajte, ampak rabite pri takih pojavih takoj pristni "Pain Expeller", ker zabranite s tem večtedensko bolehanje.

Navodilo za rabljenje je priloženo vsakemu zavrtku.

Varujte se ponaredb.
25 in 50 centov steklenica.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York, N. Y.

N. B. — Richterjeve Congo pilule proti zaprtju.

JOHN NEMETH
Inkorporiran pod zakoni države New York.
KAPITAL: \$25,000.00.
Pošillia denar brzojavnim
in poštнім potom. :-:-

Denar, poslan brzojavnim potom je v stari domovini
tako drugi dan; po pošti deseti dan.

ROJAKI SLOVENCIMAJTE POZOR!

Kadar pošljete svoj težko prihranjeni denar vašim
milim v domovino ali kako slovensko hranilnico, pošiljajte
denarje po skrbni in poštini firmi John Nemeth; ta zna-
na slovanska firma prejema vsak dan velike svote denar-
ja od Slovanov in z ljudskim denarjem ne špekulira.

Prodaja vožne listke na vse linije, ceno.
Pišite na naslov.

JOHN NEMETH.
457 WASHINGTON ST., NEW YORK, N. Y.
JOHN NEMETH, predsednik, bivši c. in kr. konsul. agent.

HRANITE!

Kar prihranite, naložite v zanesljivo banko. V največji
zadregi vam vsak prihranek pride prav!

Uložite svoj denar v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK
2007 BLUE ISLAND AVENUE.
Odperta v soboto od 6 do 8 ure zvečer.
VSTANOVLJENA 1890.

**Večina slovenskih
krčmarjev v La Salle, Ill.**

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,
vokal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,700,000.00
GLAVNICA . \$200,000.00
PREBITEK . \$150,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od
vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele
sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Cemu pustiš od nevednih zobo-
zdravnikov izdirati svoje, mo-
goče še popolnoma zdrave zobe?
Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-
brom, kar ti za vselej dobro in po
najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 438.